ЦАНА НУМАРУ—5 КАП.

УМОВЫ ПАДПІСКІ (з дармовым дадаткам «Прафрух») | ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ

[illegible]

ЗЬВЯЗДА

Пралетары ўсіх краін, злучайцеся!

Орган Цэнтральнага Камітэту Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

ТЭЛЕФОНЫ: [illegible]

ПЯТНІЦА 4 красавіка 1930 г. № 78 (3566) Год выданьня—XIV

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎНАЯ КАНТОРА МЕНСК, Савецкая, 63.

І. СТАЛІН

АДКАЗЫ ТАВАРЫШАМ КАЛГАСЬНІКАМ

З газэт вядома, што артыкул т. Сталіна «Головокружение от успехов» і вядомая пастанова ЦК «Аб барацьбе са скрыўленьнямі партлініі ў калгасным руху» выклікалі шматлікія водгукі ў радох практыкаў калгаснага руху. У сувязі з гэтым, я атрымаў за апошні час рад лістоў ад таварышоў калгасьнікаў з патрабаваньнямі адказаць на пастаўленыя там пытаньні. Мой абавязак быў адказаць на лісты ў парадку прыватнай перапіскі. Але гэта аказалася немагчымым, бо больш паловы лістоў былі атрыманы без паказаньня адрасоў іх аўтараў (забылі прыслаць адрасы). Між тым, пытаньні, закранутыя ў лістох, прадстаўляюць вялікую палітычную цікавасьць для ўсіх нашых таварышоў. Апрача таго, зразумела, што я ня мог пакінуць без адказу і тых таварышоў, якія забылі прыслаць свае адрасы. З прычыны гэтага я апынуўся перад неабходнасьцю адказаць на лісты таварышоў калгасьнікаў адкрыта, г. зн. у друку, узяўшы з іх усе патрэбныя для справы пытаньні. Я тым, ахватней пайшоў на гэту справу, што меў накант гэтага простае рашэньне ЦК.

Першае пытаньне

У ЧЫМ КОРАНЬ ПАМЫЛАК У СЯЛЯНСКІМ ПЫТАНЬНІ?

АДКАЗ. У няправільным падыходзе да серадняка. У дапушчэньні гвалту ў галіне гаспадарчых адносін з серадняком. У забыцьці таго, што гаспадарчая змычка з серадняцкімі масамі павінна будавацца не на аснове гвалтоўных мер, а на аснове згоды з серадняком, на аснове саюзу з серадняком. У забыцьці таго, што падставай калгаснага руху ў даны момант зьяўляецца саюз рабочае клясы і беднаты з серадняком супроць капіталізму наогул, супроць кулацтва ў асаблівасьці. Пакуль наступленьне вялося супроць кулацтва ў адзіным фронце з серадняком, усе ішло добра, але калі некаторыя нашы таварышы, ап'янёныя посьпехамі, пачалі няпрыкметна спаўзаць са шляху наступленьня на кулака на шлях змаганьня з серадняком, калі яны ў пагоні за высокімі процантамі калектывізацыі пачалі ўжываць у адносінах да серадняка гвалт, пазбаўляючы яго выбарных правоў, «раскулачваючы» і экспрапрыюючы яго,—наступленьне пачало скрыўляцца, адзіны фронт з серадняком пачаў падрывацца і, ясная справа, кулак атрымаў магчымасьць папрабаваць зноў стаць на ногі. Забылі, што гвалт, неабходны і карыс- [illegible]

Другое пытаньне

ЯКАВЫ ГАЛОЎНЫЯ ПАМЫЛКІ Ў КАЛГАСНЫМ РУХУ?

[illegible]

...да буйное агульнае гаспадаркі. Але ніякіх прымусаў ад савецкай улады быць ня можа. Ніякі закон да гэтага не прымушае. Сельска-гаспадарчая камуна засноўваецца добраахвотна, пераход да супольнай апрацоўкі зямлі можа быць толькі добраахвотным. Ні найменшага прымусу ў гэтых адносінах з боку рабоча-сялянскага ўраду ня можа быць і законам не дапускаецца. Калі-б хто-небудзь з вас такія прымусы назіраў, дык вы павінны ведаць, што гэта—злоўжываньне, што гэта—парушэньне закону, якое мы ўсімі сіламі стараемся выправіць і будзем выпраўляць» (Том XX, частка 2-я, стар. 320).

Далей:

«Толькі ў тым выпадку, калі ўдасца на справе давесьці селяніну перавагу грамадзкай, калектыўнай, таварыскай арцельнай апрацоўкі зямлі, толькі калі ўдасца дапамагчы селяніну пры дапамозе таварыскае, арцельнае гаспадаркі, тады толькі рабочая кляса, якая трымае ў сваіх руках дзяржаўную ўладу, сапраўды давядзе селяніну сваю правільнасьць, сапраўды прыцягне на свой бок моцна і як трэба шматмільённую сялянскую масу. Таму значэньне ўсякага роду прадпрыемстваў па дапамозе таварыскаму, арцельнаму земляробству нельга перавялічваць. Мы маем мільёны раскіданых, распыленых у глушы вёсак паасобных гаспадарак... Толькі калі практычна, на вопыце, блізкім для сялян будзе давядзена, што пераход да таварыскага, арцельнага земляробства неабходны і магчымы, толькі тады мы будзем мець права сказаць, што ў такой вялізарнай сялянскай краіне, як Расія, па шляху сацыялістычнага земляробства зроблен сур'ёзны крок». (Том XVI, стар. 392).

Нарэшце, яшчэ адно месца з твораў Леніна:

«Заахвочваючы таварыствы ўсякага роду, а таксама сельска-гаспадарчыя камуны сярэдніх сялян, прадстаўнікі савецкай улады не павінны дапускаць ні найменшага прымусу пры стварэньні такавых. Толькі тыя аб'яднаньні цэнныя, якія праведзены самімі сялянамі, па іх свабодным пачынаньні, і выгады якіх правераны імі на практыцы. Надмерная тарапліваць у гэтай справе шкодная, бо здольна толькі ўзмацніць прадузятую думку [illegible]

[illegible]

...нарыстасьць і зазнаўства. Гэта асабліва лёгка можа здарыцца з прадстаўнікамі партыі, якія стаяць на чале ўлады. Асабліва такое партыі, як наша партыя, сіла і аўтарытэт якое амаль што нязьмерны. Тут зусім магчымы факты камчванства, супроць якога так зяўзята змагаўся Ленін. Тут зусім магчыма вера ва ўсемагутнасьць дэкрэту, рэзалюцыі, распараджэньня. Тут зусім рэальная небясьпека абярненьня рэвалюцыйных мерапрыемстваў партыі ў пустое, чыноўніцкае дэкрэтаваньне ў паасобных прадстаўнікоў партыі ў тых ці іншых кутках нашай неабсяжнай краіны. Я маю на ўвазе ня толькі мясцовых работнікаў, але і паасобных абласьнікоў, але і паасобных членаў ЦК. «Камуністычнае чванства,—гаворыць Ленін,—азначае тое, што чалавек, знаходзячыся ў камуністычнай партыі і ня будучы яшчэ ад- [illegible]

Трэцяе пытаньне

ЯК МАГЛІ ЎЗЬНІКНУЦЬ ГЭТЫЯ ПАМЫЛКІ І ЯК ІХ ПАВІННА ВЫПРАЎЛЯЦЬ ПАРТЫЯ?

[illegible]

Чацьвертае пытаньне

ЦІ НЯ ЁСЬЦЬ ЗМАГАНЬНЕ СА СКРЫЎЛЕНЬНЯМІ ПАРТЫЙНАЙ ЛІНІІ ХОД НАЗАД, АДСТУПЛЕНЬНЕ?

АДКАЗ. Зразумела, не. Аб адступленьні могуць тут гаварыць толькі людзі, якія лічаць працяг памылак і скрыўленьняў наступленьнем, а змаганьне з памылкамі — адступленьнем. Наступленьне ў парадку награмаджэньня памылак і скрыўленьняў, — няма чаго гаварыць, добрае «наступленьне»... Мы высунулі сельска-гаспадарчую арцель, як асноўную форму калгаснага руху ў даны момант. Даўшы адпаведны прыкладны статут, як кіраўніцтва ў рабоце па калгасным будаўніцтве.

Ці адступаем мы ад гэтае справы? Зразумела, не. Мы высунулі ўмацаваньне вытворчай змычкі рабочае клясы і беднаты з серадняком, як аснову калгаснага руху ў даны момант. Ці ўсе за-ступаем мы ад гэтае справы? Зразумела, не. Мы высунулі лёзунг ліквідацыі кулацтва, як клясы, як галоўны лёзунг нашай практычнай работы на вёсцы ў даны момант. Ці адступаем мы ад гэтае справы? Зразумела, не. Мы ўзялі яшчэ ў студзені 1930 г. пэўны тэмп калектывізацыі сельскае гаспадаркі СССР, разьбіўшы вобласьці СССР на пэўныя групы і вызначыўшы для кожнай групы свой асобны тэмп. Ці адступаем мы ад гэтае справы? Зразумела, не.

Дзе-ж тут «адступленьне» партыі?

Мы хочам, каб людзі, дапусьціўшыя памылкі і скрыўленьні, адступілі ад сваіх памылак. Мы хочам, каб галавацяпы адступалі ад свайго галавацяпства на пазыцыі ленінізму. Мы хочам гэтага, бо толькі пры гэтай умове можна будзе працягваць сапраўды наступленьне на нашых клясавых ворагаў

Ці азначае гэта, што мы робім гэтым ход назад? Зразумела, не. Гэта азначае толькі тое, што мы хочам весьці правільнае наступленьне, а не галавацяпскую гульню ў наступленьне. Хіба ня ясна, што толькі дзівакі і «левыя» загібшчыкі могуць расцэньваць такую ўстаноўку партыі, як адступленьне?

Людзі, якія балбочуць аб адступленьні, не разумеюць, прынамсі, дзьвёх рэчаў:

1) Яны ня ведаюць законаў наступленьня. Яны не разумеюць, што наступленьне без замацаваньня завяваных пазыцый ёсьць наступленьне, асуджанае на правал.

Калі можа быць наступленьне пасьпяховым, скажам, у галіне ваеннае справы? Калі людзі не абмяжоўваюцца агульным прасоўваньнем наперад, а стараюцца разам з тым замацаваць захваченыя пазыцыі, перагрупаваць свае сілы адпаведна са зьмененай абстаноўкай, каб сьцягнуць сілы, падвесьці рэзэрвы. Для чаго ўсё гэта патрэбна? Дзеля таго, каб гарантаваць сябе ад неспадзяванак, ліквідаваць паасобныя прарывы, ад якіх не гарантавана ні адно наступленьне, і падрыхтаваць, такім чынам поўную ліквідацыю ворага. Памылка белапольскіх войск у 1920 годзе, калі ўзяць толькі ваенную старану справы, заключаецца ў тым, што яны пагарджалі гэтым правілам. Гэтым, між іншым, і тлумачыцца, што, дакаціўшыся агулам да Кіева, яны вымушаны былі потым таксама агулам адкаціцца да Варшавы. Памылка савецкіх войск у 1920 годзе, калі ўзяць зноў такі толькі ваенную старану справы, заключаецца ў тым, што яны паўтарылі памылку палякаў пры сваім наступленьні на Варшаву. Тое-ж самае трэба сказаць аб законах наступленьня на фронце клясавага змаганьня. Нельга весьці з посьпехам наступленьне на прадмет ліквідацыі клясавых ворагаў, не замацоўваючы завяваных пазыцый, не перагрупоўваючы сваіх сіл, не забясьпечваючы фронт рэзэрвамі, не падцягваючы сілы і г. д.

Уся справа ў тым, што галавацяпы не разумеюць законаў наступленьня. Уся справа ў тым, што партыя іх разумее і праводзіць у жыцьцё.

2) Яны не разумеюць клясавай прыроды наступленьня. Крычаць аб наступленьні. Але наступленьне на якую клясу, у саюзе з якою клясаю? Мы вядзем наступленьне на капіталістычныя элемэнты на вёсцы ў саюзе з серадняком, бо толькі такое наступленьне можа даць нам перамогу. Але як быць, калі ў пылу прыцягненьня паасобных атрадаў партыі наступленьне пачынае спаўзаць з правільнага шляху і паварочваецца сваім лёзам супроць нашага саюзьніка, супроць серадняка? Хіба нам патрэбна ўсякае наступленьне, а не наступленьне на пэўную клясу, у саюзе з пэўнай клясай? Донкіхот таксама выабражаў, што ён наступае на ворагаў, ідучы ў атаку на млын. Аднак, вядома, што ён разьбіў сабе лоб на гэтым, з дазволу сказаць, наступленьні. Відавочна, лаўры Донкіхота не даюць спаць нашым «левым» загібшчыкам.

Пятае пытаньне

ЯКАЯ Ў НАС ГАЛОЎНАЯ НЕБЯСЬПЕКА — ПРАВАЯ ЦІ «ЛЕВАЯ»?

АДКАЗ. Галоўная небясьпека ў нас —правая. Правая небясьпека была ў нас і застаецца галоўнай небясьпекай.

Ці ня супярэчыць гэтае палажэньне пэўнаму тэзісу ў пастанове ЦК ад 15-га сакавіка 1930 г. аб тым, што памылкі і скрыўленьні «левых» загібшчыкаў зьяўляюцца цяпер галоўным тормазам калгаснага руху?

Не, ня супярэчыць.

Справа ў тым, што памылкі «левых» загібшчыкаў у галіне калгаснага руху зьяўляюцца такімі памылкамі, якія ствараюць спрыяючую абстаноўку для ўзмацненьня і ўмацаваньня правага ўхілу ў партыі. Чаму? Таму, што гэтыя памылкі выяўляюць лінію партыі ў адваротным сьвятле, значыць, яны палягчаюць справу дыскрэдытацыі партыі, — значыць, яны палягчаюць змаганьне правых элемэнтаў супроць кіраўніцтва партыі.

Дыскрэдытацыя партыйнага кіраўніцтва ёсьць тая самая элемэнтарная глеба, на базе якое толькі і можа разыгрыцца змаганьне правых ухілістых супроць партыі. Гэту глебу даюць правым ухілістым «левыя» загібшчыкі, памылкі і скрыўленьні. Таму, каб змагацца з посьпехам з правым апартунізмам, трэба перамагчы памылкі «левых» апартуністых. «Левыя» загібшчыкі зьяўляюцца аб'ектыўна саюзьнікамі правых ухілістых.

Такава своеасаблівая сувязь паміж «левым» апартунізмам і правым ухілізмам. Гэтай сувязьзю і трэба вытлумачыць той факт, што некаторыя «левыя» часта пагаворваюць аб блёку з правымі. Гэтым-жа трэба вытлумачыць тое своеасаблівае зьявішча, што адна частка «лявакоў», якая ўчора яшчэ «праводзіла» наступленьне і прабавала калектывізаваць СССР за якіх-небудзь дватры тыдні, сёньня ўпадае ў пасыўнасьць, апускае рукі і спакойна ўступае поле змаганьня правым ухілістым, вядучы, такім чынам, лінію на сапраўднае адступленьне (бяз двукосьсяў) перад кулацтвам.

Асаблівасьць перажыванага моманту заключаецца ў тым, што змаганьне з памылкамі «левых» загібшчыкаў зьяўляецца ў нас умовай і своеасаблівай формай пасьпяховага змаганьня з правым апартунізмам.

Шостае пытаньне

ЯК РАСЬЦЭНЬВАЦЬ АДЛІЎ АДНЭЙ ЧАСТКІ СЯЛЯН З КАЛГАСАЎ?

АДКАЗ. Адліў аднэй часткі сялян азначае, што за апошні час нарадзілася ў нас некаторая колькасьць нямоцных калгасаў, якія ачышчаюцца цяпер ад няўстойлівых элемэнтаў. Гэта азначае, што дутыя калгасы зьнікнуць, моцныя застануцца і будуць умацоўвацца. Я думаю, што гэта — зусім нармальная зьява. Некаторыя таварышы прыходзяць ад гэтага ў роспач, упадаюць у паніку і судаража хватаюцца за раздутыя проценты; іншыя зларадуюцца і прадракаюць «правал» калгаснага руху. І тыя і другія жорстка памыляюцца. І тыя і другія далёкі ад марксыцкага разуменьня існасьці калгаснага руху. Выходзяць з калгасаў перш за ўсё так званыя мёртвыя душы. Гэта нават ня выход, а выяўленьне пустаты. Ці патрэбны нам мёртвыя душы? Зразумела, не патрэбны.

Я думаю, што паўночна - каўказцы і украінцы робяць зусім правільна, калі яны распускаюць калгасы з мёртвымі душамі і арганізуюць сапраўды жывыя і сапраўды ўстойлівыя калгасы. Ад гэтага толькі выйграе калгасны рух. Выходзяць, падругое, элемэнты чужыя, проста варожыя нашай справе.

Ясна, што чым хутчэй будуць вышыблены такія элемэнты, тым лепш для калгаснага руху.

Выходзяць, нарэшце, элемэнты хісткія, якіх нельга назваць ні чужымі, ні мёртвымі душамі. Гэта тыя самыя сяляне, якіх мы яшчэ ня здолелі пераканаць сёньня ў правільнасьці нашае справы, але якіх мы яшчэ напэўна пераканаем заўтра. Выхад такіх сялян прадстаўляе сур'ёзную, хаця і часовую страту для калгаснага руху. Таму змаганьне за хісткія элемэнты ў калгасах зьяўляецца цяпер аднэй з самых пільнейшых задач калгаснага руху.

Выходзіць, што адліў аднэй часткі сялян з калгасаў прадстаўляе ня толькі адмоўнае зьявішча. Выходзіць, што, паколькі гэты адліў вызваляе калгасы ад мёртвых душ і проста ад чужых элемэнтаў, ён азначае спрыяючы працэс аздараўленьня і ўмацаваньня калгасаў. Месяц назад лічылі, што мы маем звыш 60 процантаў калектывізацыі па збожжавых вобласьцях. Цяпер ясна, што, калі мець на ўвазе сапраўдныя і колькі-небудзь устойлівыя калгасы, гэта лічба была яўна перавялічана. Калі калгасны рух замацуецца пасьля адліву аднэй часткі сялян на 40 процантах калектывізацыі па збожжавых вобласьцях, а гэта можа быць ажыцьцёўлена напэўна, дык гэта будзе найвялікшым дасягненьнем калгаснага руху ў даны момант. Я бяру сярэднюю лічбу для збожжавых вобласьцяй, добра ведаючы, што ў нас ёсьць пры гэтым паасобныя раёны суцэльнай калектывізацыі з лічбай у 80-90 проц. 40 проц. калектывізацыі па збожжавых вобласьцях гэта азначае, што першапачатковы пяцігадовы плян калектывізацыі мы здолелі выканаць к вясьне 1930 году ў два разы.

Хто адважыцца адмаўляць рашаючы характар гэтага гістарычнага дасягненьня ў справе сацыялістычнага разьвіцьця СССР?

Сёмае пытаньне

ЦІ ДОБРА ПАСТУПАЮЦЬ ХІСТКІЯ СЯЛЯНЕ, ВЫХОДЗЯЧЫ З КАЛГАСАЎ?

АДКАЗ. Не, яны паступаюць нядобра. Выходзячы з калгасаў, яны ідуць супроць сваіх-жа ўласных інтарэсаў, бо толькі калгасы даюць сялянам выхад з галечы і цемры. Выходзячы з калгасаў, яны ставяць сябе ў горшае становішча, бо пазбаўляюць сябе тых ільгот і выгад, якія дае калгасам савецкая ўлада. Памылкі і скрыўленьні ў калгасах ня довад для выхаду. Памылкі трэба выпраўляць агульнымі сіламі, застаючыся ў калгасе. Іх тым лягчэй выправіць, што савецкая ўлада будзе ўсімі сіламі змагацца з імі. Ленін гаворыць, што: «Сыстэма дробнае гаспадаркі пры таварнай вытворчасьці ня ў стане [illegible] чалавецтва ад галечы мас і прыгнечаньня іх» (Том XIV, частка 1-я, стар. 49). Ленін гаворыць, што: «Дробным гаспадаркам з галечы ня выйсьці» (Том XVI, стар. 378). Ленін гаворыць, што: Калі мы будзем сядзець пастарому ў дробных гаспадарках, хаця і вольныя грамадзяне на вольнай зямлі, нам усё роўна пагражае немінучая пагібель». (Том XVI, частка 1-я, стар. 159). Ленін гаворыць, што: «Толькі пры дапамозе агульнае, арцельнае, таварыскае працы, можна выйсьці з тупіку, у які загнала нас імпэрыялістычная вайна». (Том XVI, стар. 375). Ленін гаворыць, што: «Неабходна перайсьці да агульнай апрацоўкі буйных узорных гаспадарак, бо без гэтага выйсьці з тэй разрухі, з таго проста такі распачлівага становішча, у якім знаходзіцца Расія, нельга». (Том XVI, частка і, стар. 169).

Што ўсё гэта азначае? Гэта азначае, што калгасы зьяўляюцца адзіным сродкам, які дае сялянам выхад з галечы і цемры. Ясна, што сяляне паступаюць няправільна, выходзячы з калгасаў. Ленін гаворыць, што: «Савецкая ўлада надае вялізарнае значэньне камунам, арцелям і ўсялякім наогул арганізацыям, накіраваным да перетварэньня, паступовай садзейнасьці гэтаму перетварэньню дробнае, індывідуальнае гаспадаркі ў грамадзкую, таварыскую або арцельную». (Том XVI, стар. 391). Ленін гаворыць, што: «Савецкая ўлада дала простую перавагу камунам і таварыствам, паставіўшы іх на першае месца». (Том XV, стар. 613).

Што гэта значыць? Гэта значыць, што савецкая ўлада будзе аказваць калгасам ільготы і перавагі перад індывідуальнымі гаспадаркамі. Гэта значыць, што яна будзе аказваць калгасам ільготы і ў сэнсе прадастаўленьня зямлі, і ў сэнсе забесьпячэньня машынамі, трактарамі, насенным збожжам і г. д., і ў сэнсе аблягчэньня падатковага абкладаньня, і ў сэнсе дачы крэдытаў.

Чаму савецкая ўлада аказвае ільготы і перавагі калгасам? Таму што калгас зьяўляецца адзіным сродкам вызваленьня сялян ад галечы. Таму што пераважная дапамога калгасам зьяўляецца найбольш сапраўднаю формаю дапамогі беднаце і серадняком.

Гэтымі днямі савецкая ўлада пастанавіла вызваліць ад падатковага абкладаньня на два гады ўсю абагуленую рабочую скаціну ў калгасах (коняй, валоў і г. д.), усіх кароў, сьвіней, авец і птушак, што знаходзяцца як у калектыўным уладаньні калгасаў, так і ў індывідуальным уладаньні калгасьнікаў. Савецкая ўлада пастанавіла, апрача таго, адтэрмінаваць да канца году пакрыцьцё запазычнасьці калгасьнікаў па крэдытах і зьняць усе штрафы і судовыя спагнаньні, накладзеныя да 1-га красавіка на сялян, якія ўвайшлі ў калгасы. Яна пастанавіла, урэшце, абавязкова ажыцьцёвіць крэдытаваньне калгасаў у гэтым годзе ў разьмеры 500 млн. рублёў. Гэтыя ільготы пойдуць на дапамогу сялянам - калгасьнікам. Гэтыя ільготы пойдуць на дапамогу тым сялянам - калгасьнікам, якія здолелі ўстаяць перад адлівам, якія загартаваліся ў змаганьні з ворагамі калгасаў, якія абаранілі калгасы і ўтрымалі ў сваіх руках вялікі сьцяг калгаснага руху. Гэтыя ільготы пойдуць на дапамогу тым бедняком і серадняком - калгасьнікам, якія складаюць зараз асноўнае ядро нашых калгасаў, якія замацуюць і афармяць нашы калгасы і якія заваююць на старану сацыялізму мільёны і мільёны сялянства. Гэтыя ільготы пойдуць на дапамогу тым сялянам - калгасьнікам, якія складаюць зараз асноўныя кадры калгасаў і якія ў поўнай меры заслугоўваюць таго, каб назваць іх гэроямі калгаснага руху. Гэтых ільгот не атрымаюць сяляне, вышаўшыя з калгасаў.

Хіба-ж ня ясна, што сяляне дапускаюць памылку, выходзячы з калгасаў? Хіба-ж ня ясна, што толькі зваротам у калгасы могуць яны забясьпечыць сабе атрыманьне гэтых ільгот?

Восьмае пытаньне

ЯК БЫЦЬ З КАМУНАМІ, ЦІ НЯ ТРЭБА ІХ РАСПУСЬЦІЦЬ?

АДКАЗ. НЕ, НЯ ТРЭБА і няма чаго іх распускаць. Я гавару аб сапраўдных, а не папяровых камунах.

У збожжавых вобласьцях СССР існуе рад дасканалых камун, якія заслугоўваюць таго, каб заахвочваць і падтрымліваць іх. Я маю на ўвазе старыя камуны, якія вытрымалі гады і загартаваліся, поўнасьцю апраўдаўшы сваё існаваньне. Што-ж датычыць новых камун, якія толькі нядаўна стварыліся, то яны здолеюць адстаяць сваё існаваньне толькі ў тым выпадку, калі яны арганізаваліся добраахвотна, пры актыўным падтрыманьні сялян, без прымусовага абагуленьня быту.

Стварэньне і вядзеньне камун—справа складаная і трудная. Буйныя і ўстойлівыя камуны могуць існаваць і разьвівацца пры наяўнасьці вопытных кадраў і выпрабаваных кіраўнікоў. «Скоропалительный» пераход з статуту арцелі на статут камуны можа толькі адштурхнуць сялян ад калгаснага руху. Таму да гэтае справы трэба адносіцца з асаблівай сур'ёзнасьцю і без якой бы там ні было тарапліваці. Арцель — больш лёгкая справа і больш даступная сьвядомасьці сялянскіх мас. Таму арцель зьяўляецца ў даны момант найбольш пашыранай формай калгаснага руху.

Толькі па меры умацаваньня і спрашчэньня сельска - гаспадарчых арцеляй можа стварыцца глеба для масавага руху сялян у бок камун. Таму камуна, якая прадстаўляе вышэйшую форму, можа стаць галоўным зьвяном калгаснага руху толькі ў будучым.

(ПРАЦЯГ НА 2-й СТАР.)

Усім АК, РК і ячэйкам КП(б)Б

ЦК КП(б)Б прапануе неадкладна прапрацаваць артыкул тав. Сталіна—„Адказы т. т. калгасьнікам" і пастанову ЦК УсеКП(б) аб ільготах калгасам на сходах парт'ячэек, на райпартсходах і г. д.

ЦК КП(б)Б прапануе адначасова разгарнуць шырокую кампанію па папулярызацыі гэтага артыкулу тав. Сталіна і пастановы ЦК УсеКП(б) сярод шырокіх мас рабочых і бядняцка-серадняцкага сялянства, зьвярнуўшы асаблівую ўвагу на папулярызацыю гэтых дакумантаў сярод калгасьнікаў. Сакратар ЦК КП(б)Б **Васілевіч.**

Новыя ільготы калгасам

Пастанова ЦК УсеКП(б) ад 2-га красавіка 1930 году

1. Прапанаваць ЦВК і СНК СССР:

а) вызваліць ад падатковага абкладаньня на два гады ўсю абагуленую рабочую скаціну калгасаў: коняй, валоў і г. д.;

б) вызваліць ад падатковага абкладаньня на два гады кароў, сьвіней, птушак і авец, якія знаходзяцца як ва ўладаньні калектыўным, так і ў індывідуальным уладаньні калгасьнікаў;

в) устанавіць для абагуленых агародаў і агародных калгасаў 50-процантную скідку з вызначаных для данага раёну норм, у асаблівасьці агародных плошчаў. Плошчы, зноў абарачаныя пад абагуленыя агароды і агародныя калгасы, вызваліць ад абкладаньня с.-г. падаткам на два гады;

г) згодна гэтых пастаноў адпаведна скараціць суму с.-г. падатку на 1930-31 год.

2. Прапанаваць СНК СССР забясьпечыць поўнае выкананьне пастаноў ЦК ад 5-га студзеня аб крэдытаваньні калгасаў у гэтым годзе ў разьмеры 500 мільёнаў руб.

У мэтах палягшэньня матар'яльнага становішча калгасаў:

а) пакрыцьцё пратэрмінаванай запазычанасьці па крэдытах, прыпадаючых на гаспадаркі, увайшоўшыя [illegible] гасы, а таксама пратэрмінаванай запазычанасьці, прынятай на сябе калгасамі ад сялян, што ідуць у калгасы, растэрмінаваць да канца гаспадарчага году пагашэньнем па частках у адпаведнасьці з паступленьнем прыбыткаў ад паляводзтва і жывёлагадоўлі;

б) зьняць з калгасьнікаў запазычанасьць па зямляўпарадкаваньні, праведзеным да ўступленьня іх у калгасы;

в) зьняць штрафы і судовыя спагнаньні, зьвязаныя з невыкананьнем с.-г. павіннасьцяй, нядоімак і г. д., накладзеных да 1-га красавіка 1930 году на сялян, увайшоўшых у калгасы.

г) збор паявых капіталаў і паявых укладаў у крэдытныя таварыствы і каапэрацыю ажыцьцяўляць толькі ў добраахвотным парадку, забараніць практыку прымусовых спагнаньняў, якая наглядаецца ў радзе выпадкаў;

д) забараніць практыку збору ўзносаў у ашчадкасы ў прымусовым парадку, якая наглядаецца ў некаторых раёнах;

е) лічыць закончаным збор задаткаў на [illegible]ры ў бягучым гаспадарчым [illegible]ліць калгасы ад выплаты даўгоў па канфіскаванай кулацкай маемасьці, якая пераходзіць ва ўладаньне калгасаў.

3. Прапанаваць Наркамгандлю забараніць браць па кантрактацыйных дагаварох на ўбой цельных кароў і кароў аднакароўных гаспадарак, якія ўваходзяць у калгас.

4. Запрапанаваць Калгасцэнтру:

а) забараніць адлічэньні ў даход калгасу ад заработкаў калгасьніка па-за калгасам большага проценту, чым гэта ўстаноўлена законам у адносінах ад прыбыткаў ад промыслаў на старане (ад 3 да 10 проц. заработку) незалежна ад тэрміну і месца работы;

б) абавязаць праўленьні калгасаў не рабіць перашкод калгасьнікам, якія жадаюць у вольны ад работ у калгасе час працаваць на абагуленых калгасных конях на звозных, лесазагатоўчых і інш. работах, прычым у гэтых выпадках устанавіць, што 40 проц. заработку калгасьніка ад такіх промыслаў застаецца за калгасьнікам, калі ён карыстаецца калгаснымі кармамі і 60-70 проц., калі ён корміць каня сваімі кармамі.

5. Прапанаваць СНК СССР скасаваць усе пастановы цэнтральных органаў, якія супярэчаць гэтай пастанове.

І. СТАЛІН

АДКАЗЫ ТАВАРЫШАМ КАЛГАСЬНІКАМ

Дзевятае пытаньне

ЯК БЫЦЬ З КУЛАЦТВАМ?

АДКАЗ. Да гэтага часу гутарка ішла аб серадняку. [illegible]

[illegible] ...ры, якія не раз аднаўлялі ў гісторыі іншых краёў уладу памешчыкаў, цароў, папоў, капіталістых. Кулакоў больш, чым памешчыкаў і капіталістых. Але ўсё-ж кулакі— меншасьць у народзе... Гэтыя крывапіўцы нажыліся на народнай галечы ў часе вайны, яны скапілі тысячы і сотні тысяч грошай, павышаючы цэны на хлеб і іншыя прадукты. Гэтыя павукі тлусьцелі за кошт зруйнаваных вайною сялян, за кошт галодных рабочых. Гэтыя п'яўкі пілі кроў працоўных, багацеючы тым больш, чым больш галадаў рабочы ў гарадах на фабрыках. Гэтыя вампіры падбіралі і падбіраюць сабе ў рукі памешчыцкія землі, яны зноў кабаляць бедных сялян». Том XX, частка 2-я, стар. 257).

Мы цярпелі гэтых крывапіўцаў, павукоў і вампіраў, праводзячы палітыку абмежаваньня іх эксплёататарскіх тэндэнцый. Цярпелі, бо ня было чым замяніць кулацкую гаспадарку, кулацкую вытворчасьць. Зараз мы маем магчымасьць замяніць іх гаспадаркі гаспадаркай нашых калгасаў і саўгасаў. Цярпець далей гэтых павукоў і крывапіўцаў няма чаго. Цярпець далей гэтых павукоў і крывапіўцаў, што падрываюць калгасы, забіваюць калгасных дзеячоў і прабуюць сарваць сяўбу, — значыць ісьці супроць інтарэсаў рабочых і сялян. Таму палітыка ліквідацыі кулацтва, як клясы, павінна праводзіцца з усёй тэй настойлівасьцю і пасьлядоўнасьцю, на якую толькі здольны бальшавікі.

Дзесятае пытаньне

У ЧЫМ ЗАКЛЮЧАЕЦЦА БЛІЖЭЙШАЯ ПРАКТЫЧНАЯ ЗАДАЧА КАЛГАСАЎ?

АДКАЗ. Бліжэйшая практычная задача калгасаў заключаецца ў змаганьні за сяўбу, у змаганьні за найбольшае пашырэньне засеўных плошчаў, у змаганьні за правільную арганізацыю сяўбы. Да задачы сяўбы павінны быць дастасаваны зараз усе іншыя задачы калгасаў.

Рабоце па арганізацыі сяўбы павінны быць падпарадкаваны зараз усе [illegible]

[illegible] ...паперовай. Цяпер гэтае захапленьне лічбамі павінна быць адкінута прэч. Зараз увага работнікаў павінна быць згуртавана на замацаваньні калгасаў, на арганізацыйным афармленьні калгасаў, на арганізацыі сілавой работы ў калгасах.

Да апошняга часу ўвага калгасных работнікаў была згуртавана на арганізацыі буйных калгасных адзінак, на арганізацыі так званых «гігантаў», прычым «гіганты» часта вырастаюць у грамодзкія папяровыя камандатуры, пазбаўленыя гаспадарчых карэньняў у вёсках і сёлах. Паказаная работа лаглынала, значыцца, работу дзелавую. Зараз гэтае захапленьне паказной старанай павінна быць адкінута прэч. Зараз увага рабочых павінна быць завострана на арганізацыйна-гаспадарчай рабоце калгасаў у вёсках і сёлах, калі гэта работа пакажа належныя посьпехі, «гіганты» зьявяцца самі сабою.

Да апошняга часу на прыцягненьне серадннякоў да кіруючай работы ў калгасах зьвярталася мала ўвагі. Між тым сярод серадннякоў ёсьць дасканалыя гаспадары, якія маглі-б стаць дасканалымі гаспадарчымі работнікамі калгаснага будаўніцтва. Зараз гэты недахоп у нашай рабоце павінен быць ліквідаваны. Зараз задача заключаецца ў тым, каб прыцягнуць да кіруючай работы ў калгасах [illegible] ...тыву.

Гісторыя нашае партыі паказала, а мінулы пэрыяд калгаснага будаўніцтва лішні раз паказаў, што такая ўстаноўка зьяўляецца ў корані няправільнай. Калі-б камуністыя замыкаліся ў сваю скарлупку, адгароджваючыся сьцяною ад беспартыйных, яны-б загубілі ўсю справу. Калі камуністым удавалася пакрыць сябе славай у баёх за сацыялізм, а ворагі камунізму аказваліся разьбітымі, то гэта, між іншым, таму, што камуністыя ўмелі прыцягваць да справы лепшых людзей з беспартыйных, яны ўмелі чэрпаць сілы сярод шырокіх пластоў беспартыйных, яны ўмелі акружаць сваю партыю шырокім беспартыйным актывам. Зараз недахоп нашай работы з беспартыйнымі павінен быць ліквідаваны рашуча і беспаваротна.

Выправіць гэтыя недахопы нашае работы, ліквідаваць іх у корані, гэта іменна і значыць паставіць на рэйкі гаспадарчую работу калгасаў.

І так, першае, правільная арганізацыя сяўбы—такава задача, другое, згуртаваньне ўвагі на гаспадарчых пытаньнях калгаснага руху—такавы сродак, неабходны для вырашэньня гэтай задачы.

УСІМ АК ЛКСМБ

3-га красавіка ў «ПРАВДЕ» і 4-га красавіка ў «ЗЬВЯЗЬДЗЕ» і «ЧЫРВОНАЙ ЗЬМЕНЕ» зьмешчаны артыкул т. СТАЛІНА «ОТВЕТЫ КОЛХОЗНИКАМ».

Прапануецца тэрмінова мабілізаваць актыў і кінуць на вёску для папулярызацыі гэтага артыкулу.

Арганізуйце групы агітатараў. Прыцягнеце да гэтай работы ўсе палітычна-вытрыманыя культурныя сілы. Злучаце гэта з растлумачэньнем апошняй пастановы ЦК УсеКП(б).

ЦК ЛКСМБ

ПЛЕНУМ ЦК КП(б)Б

Спрэчкі па дакладу тав. ГРЫСЕВІЧА

Інфармацыйнае паведамленьне

27—30 сакавіка адбыўся пленум Цэнтральнага Камітэту КП(б) Беларусі.

Пленум разгледзеў наступныя пытаньні: 1) Аб ходзе калектывізацыі і падрыхтоўцы да веснавой пасеўнай кампаніі, 2) Аб ходзе выкананьня прамфінпляну.

Прынятыя пленумам ЦК рэзалюцыі будуць надрукаваны.

Пленум ЦК пастанавіў увясьці кандыдатам у члены бюро ЦК тав. ХЛЕЎНІКАВА.

Вечарное пасяджэньне 29 сакавіка адкрываецца спрэчкамі па дакладу тав. Грысевіча.

Тав. Фрэйдзін [illegible] ...ларуская прамысловасьць бязумоўна здолее выканаць пяцігодку за чатыры гады. Гэта пацьвярджаецца ходам разьвіцьця прамысловасьці за апошні год: за 1929-30 г. прамысловасьць БССР дала прадукцыі на суму ў 317 міл. руб. у той час, калі паводле пяцігадовага пляну вызначана мець на 1930-31 г. валавую прадукцыю ў 300 міл. руб. у тых-жа цэнах.

Паводле вызначанага пляну рост валавое прадукцыі ў гэтым годзе павінен выявіцца ў 77 проц. Аднак, першыя 7 месяцаў даюць усяго 69,4 проц. Некаторы прарыў ёсьць. Яго трэба ліквідаваць і папоўніць. Гэтага можна дасягнуць больш шырокім дастасаваньнем сацспаборніцтва і ўдарніцтва. Трэба таксама ўпарадкаваць справу ўвядзеньня ў дзейнасьць новых агрэгатаў і новых заводаў і фабрык. Кепская справа і з якаснымі паказальнікамі. Прадукцыйнасьць працы ў нас адстае—мы павінны былі ўзьняць яе на 35 проц., маем-жа павялічэньне на 30 проц. У галіне зарплаты дырэктыва аб павялічэньні намінальна на 9 проц. выконваецца, дырэктыва-ж аб зьніжэньні сабекошту бюджэтнага індэксу на 2,7 проц. выконваецца вельмі нездавальняюча. У гэтай галіне кааперацыя павінна прыналегчы. Пытаньне аб зьніжэньні сабекошту зьяўляецца адным з асноўных. Пры цяперашнім становішчы мы можам мець вялікі прарыў у капітальным будаўніцтве.

Тав. Гольдбэрг падрабязна гаворыць аб капітальным будаўніцтве і падкрэсьлівае кепскае становішча ў галіне праектаваньня, між тым, можна было-б скарыстаць стандартныя чарцяжы. Востра стаіць пытаньне аб падрыхтоўцы рабочай сілы.

Тав. Валодзька спыняецца на практыцы выкананьня прамфінпляну Віцебскай партарганізацыяй. Ён лічыць, што невыкананьне прамфінпляну ёсьць вынік памылак ня толькі мясцовых арганізацый, але таксама і ВСНГБ. Спазьніліся са складаньнем прамфінпляну. Яны ня былі даведзены да прадпрыемстваў. Часта энтузіязм рабочых і сацспаборніцтва ня былі рэалізаваны з-за неарганізаванасьці самога апарату.

Вялікім тормазам у выкананьні прамфінпляну зьяўляецца затрыманьне з імпартным абсталяваньнем. Прамфінплян-жа быў складзены з арыентацыяй на гэтае абсталяваньне.

Тав. Стракоўскі падкрэсьлівае дасягненьні ў галіне выкананьня прамфін- [illegible] ...прамысловасьцю.

Сярод інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу мы маем расьпластаваньне. Побач з выпадкамі шкодніцтва ў радзе галін прамысловасьці маем набліжэньне да нас часткі інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу. Слаба вядзецца работа з імі.

Трэба таксама сказаць аб дрэнных адносінах да гаспадарнікаў. Ёсьць выпадкі, калі замест падтрыманьня гаспадарнікаў, іх трэплюць, зьнімаюць з работы і нікім не зьменьваюць. Таксама наш друк спазьніўся з пастаноўкай пытаньня прамфінпляну.

Тав. **Бэнэк** спыняецца на практычных пытаньнях прамфінпляну. Трэба крычаць аб прарывах у прамфінпляне, аб недахватах сродкаў. Прамоўца падае рад прыкладаў нераспарадчасьці і галавацяпства ў рабоце на мясцох, асабліва ў галіне будаўнічых матар'ялаў.

Тав. Бэнэк спыняецца на пытаньні аб адносінах да гаспадарнікаў і заяўляе, што ў гэтай галіне тав. Стракоўскі ня мае рацыі. Гаспадарнікі зьяўляюцца членамі кіраўнічых савецкіх, партыйных і іншых органаў і не зьяўляюцца работнікамі другога разраду.

Тав. **Бэрзін** спыняецца на пытаньні аб праектах для будаўніцтва. Атрымліваецца, што калі трэба будаваць, праектаў няма. Наконт зьніжэньня сабекошту. Тут адно прадпрыемства залежыць ад другога, якое дастаўляе поўфабрыкат.

Пытаньні выкананьня прамфінпляну цесна ўвязаны з калектывізацыяй і з пытаньнямі засеўнай кампаніі.

Тав. **Штэйман** лічыць, што даклад ня даў аналізу выкананьня прамфінпляну. Ён спыняецца на фактах менскіх прадпрыемстваў. Што датычыць інжынэрна-тэхнічнага пэрсаналу, то яго ў нас мала, а наяўны вельмі нізкай кваліфікацыі. Няма таксама пералому ў галіне будаўніцтва.

Тав. **Галадзед** гаворыць, што ад выкананьня прамфінпляну залежыць у вялікай ступені лёс народна-гаспадарчага пляну на будучы год. Нам нельга змазаць прарывы, якія ёсьць. Другі квартал дае некаторы пералом, якасныя паказальнікі пачалі крыху ўзьнімацца ўверх у другім квартале, але ўсё-ж да нормы не дацягнулі.

Цяперашняе становішча з прамфінплянам зьяўляецца пагражаючым. Асабліва дзэнная справа з будаўнічымі матар'яламі. Сампрамкаапэрацыяй мала [illegible] ...зроблена ў гэтай галіне. Будзе сорамна, калі ў нас будзе дэфіцыт на цэглу.

Трэба берагчы абсталяваньне. Мы знаходзімся ў такім становішчы, калі міжнародныя адносіны завастраюцца. Выходзячы з гэтага, нам трэба таксама больш увагі зьвярнуць на рабочае вынаходніцтва.

Трэба рыхтавацца да будаўнічага сэзону. Мы можам апынуцца без праектаў і без рабочай сілы. У нас вельмі шырокі аб'ём будаўніцтва і трэба так разьлічыць, каб хапіла рабочай сілы.

Тав. **Шнэйдэр** аналізуе правядзеньне прамфінпляну ў гарбарна-абутковай прамысловасьці і падкрэсьлівае адсутнасьць тэхнічных сіл. Не хапае кадраў. Трэба таксама мець на ўвазе абсталяваньне прадпрыемстваў, бо гэта ў пэўнай ступені зьяўляецца прадпасылкай росту вытворчай праграмы. Гаспадарчыя арганізацыі не заўсёды атрымліваюць патрэбную дапамогу з боку партыйных і прафэсыянальных арганізацый.

Тав. **Гілякевіч** спыняецца на пытаньні падрыхтоўкі рабочай сілы. Да сёнешняга дня нашы арганізацыі, у тым ліку і Наркампрацы, яшчэ не займаліся як трэба гэтымі пытаньнямі. Ня гледзячы на тое, што ёсьць дырэктыва аб прадугледжаньні пабудовы школ для падрыхтоўкі рабочай сілы на кожным прадпрыемстве, мы гэтай падрыхтоўкі ня маем. Што датычыць падрыхтоўкі рабочай сілы для сэзонных работ, то гэты баланс ужо гатовы. Рабочай сілы ў БССР досыць. Але зараз вёска перабудоўваецца, старыя мэтады вярбоўкі цяпер не падыходзяць. Месцы парушылі ў пэўнай ступені плянавае забесьпячэньне рабочай сілай лесазагатовак. Некаторыя райвыканкомы затрымалі рабочую сілу і нават забаранілі вывозіць рабочу сілу ў другую акругу.

Тав. **Хаскін** гаворыць аб якасьці прадукцыі. Рабочы спажывец адчувае недахваты якасьці нашай прадукцыі. Цэлы рад тавараў, якія маюць вялікае значэньне на нашым рынку, выпускаюцца вельмі нізкай якасьці. Спажыўцы лаюць кааперацыю і правільна лаюць. Але віна за якасьць менш за ўсё падае на кааперацыю. З дрэннай якасьцю ў нас слаба вялі змаганьне. Нашы трэсты абсалютна ня лічацца са спажыўцом. На пытаньні якасьці гаспадарчыя арганізацыі глядзяць, як на самую апошнюю справу.

Тав. Гохман гаворыць, што [illegible] ...бым месцам у выкананьні прамфінпляну зьяўляецца зьніжэньне сабекошту. У радзе галін зьніжэньне сабекошту выканана толькі на 55-50 проц. Што датычыць якасьці, то тут вінаваты і кіраўніцтва, і масавыя арганізацыі. Сацспаборніцтва больш б'е на колькасьць, чым на якасьць. Мы маем некаторыя паляпшэньні ў галіне працдысцыпліны.

Тав. **Розін** згодзен з пунктам праекту рэзалюцыі аб тым, што аднэй з асноўных прычын невыкананьня прамфінпляну і прарываў на гэтым фронце зьяўляецца тое, што мы ня здолелі да гэтага часу мабілізаваць увагу рабочых мас вакол выкананьня прамфінпляну, а таксама таму, што гаспадарчыя арганізацыі ня здолелі перабудаваць сваю работу. Ня толькі рабочыя, але і часамі загадчыкі цэхамі ня ведаюць аб стане выкананьня прамфінпляну. Прамфінплян не даведзены да цэху. Трэба проста сказаць, што на прадпрыемствах адзінапачальля няма, не растлумачана, у чым павінна выяўляцца адзінапачальле, дырэктары не бяруць на сябе сьмеласьці вырашыць тое або іншае пытаньне.

Тав. **Нахільніцкі** гаворыць, што ход выкананьня прамфінпляну даводзіць рэальнасьць гэтага пляну. Вытворчыя магчымасьці гавораць пра тое, што плян павінен быць выкананы нават з перавышэньнем. Але фактычна мы гэтага ня маем, там дзе ёсьць перавышэньне, дык яно здарылася за кошт таго факту, што гэтыя прадпрыемствы невыстарчальна былі выяўлены з пункту погляду іх вытворчых магчымасьцяй. Справа разьвіцьця ўдарніцтва і сацспаборніцтва праходзіць нездавальняюча. Паводле лічбаў, мы ўдарніцтвам ахапляем 70 проц., але мы яшчэ ня ведаем, як гэтае ўдарніцтва ажыцьцяўляецца. Па радзе прадпрыемстваў вытворчыя нарады закінуты, лічаць, што ўдарніцтва можа замяніць гэтыя органы. Аб гэтым трэба сыгналізаваць. Трэба таксама задумацца над пытаньнямі мясцовай прамысловасьці і забесьпячэньня яе сыровай базай.

НЯ ТРЭБА БЛЫТАЦЬ

Скрыўленьні партыйнай лініі ў калектывізацыі вёскі ў значнай меры абумоўліваліся і абумоўліваюцца ня толькі тым, што многія нізавыя партарганізацыі не зразумелі існасьці дырэктыў партыі, але таксама і тым, што іх няправільна арыентавалі ў гэтым пытаньні мясцовыя друк.

Несумненна, што асноўная віна за гэту няправільную арыентоўку прыпадае на тыя газэты і журналы, якія гэта рабілі. Але ня толькі яны вінаваты ў гэтым. На жаль, у іх знайшоўся «памочнік» у асобе такой салідная цэнтральнай арганізацыі, як «Прэс Клішэ», якая забясьпечвае мясцовы друк артыкуламі на асноўныя тэмы палітыкі партыі.

Яскравы прыклад такой «дапамогі» «Прэс Клішэ» дае разасланы ім у лютым артыкул тав. А. Горына «Бяз панікі і перагібаў». У ім мы чытаем:

«Імкненьне апартуністычных элемэнтаў прадаўжаць перадышку для кулака выяўляецца і ў тым, як некаторыя мысьляць нашы адносіны да кулака ў раёнах, дзе яшчэ не праводзіцца суцэльная калектывізацыя. Палітыка ліквідацыі кулацтва, як клясы, — гавораць яны (чытай апартуністыя), — праводзіцца толькі на раёны суцэльнай калектывізацыі. Да рэшты раёнаў яна непрыстасоўна».

Такім чынам, т. Горын паўстае супроць устаноўкі партыі, што палітыка ліквідацыі кулака прыстасоўна толькі ў раёнах суцэльнай калектывізацыі.

Цікава, як рэагавала «Прэс Клішэ» на памылку т. Горына. Заўважыўшы яе толькі 11 сакавіка, «Прэс Клішэ» зьмяшчае ў чарговым бюлетэні растлумачальны артыкул. Здавалася-б, што ў гэтым артыкуле «Прэс Клішэ» рэзка і проста павінна было выкрыць перад чытачамі гэту яўную памылку т. Горына. Аднак, гэтага «Прэс Клішэ» не зрабіла, абмежаваўшыся толькі агульным артыкулам «На два фронты», дзе ў асноўным правільна растлумачваецца палітыка партыі ў галіне калектывізацыі вёскі, але ў якім літаральна **ні слова няма** аб памылках тав. Горына. Толькі на тытульным аркушы бюлетэню рэдакцыя дала такую прыпіску:

«Да ведама падпісчыкаў бюлетэню «К».

У артыкуле т. Горына «Бяз панікі і перагібаў» у бюлетэні «К» № 7 ад 11 лютага дапушчаны некаторыя няправільныя палажэньні, з прычыны чаго рэдакцыя «Прэс Клішэ» просіць зьмясьціць артыкул т. Кантара М., які дае ўстаноўку ў гэтым пытаньні».

Папершае, у артыкуле т. Горына дапушчаны не «некаторыя няправільныя палажэньні», а простае і грубае скрыўленьне партыйнай лініі. Падругое, выкрыць гэтыя скрыўленьні трэба з тэй рэзкасьцю і прастатой, якая ўласьціва бальшавіцкай прэсе.

***

Наш правінцыяльны друк мае патрэбу ў дапамозе. Трэба дабіцца, каб гэта дапамога была зусім надзейнай.

«Праўда».

Ад рэдакцыі: Зьмяшчаючы артыкул «Праўды» «Ня трэба блытаць», рэдакцыя «Зьвязды» адзначае, што артыкул Горына «Бяз панікі і перагібаў», надрукаваны ў «Чырвонай Зьмене», быў у свой час раскрытыкаваны ў «Зьвязьдзе» ў артыкулах т. С. М. **«За правільную пастаноўку пытаньня» і «Аб двох лёзунгах».**

Пастанова Савету Народных Камісараў Саюзу ССР

Аб дадатковым капітальным будаўніцтве прамысловасьці на 1929-30 г.

У сувязі з далейшым паскарэньнем тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва і вялізарным ростам калгаснага руху, значна перавышаючым вызначаныя пляны, народная гаспадарка Саюзу ССР падае новыя патрабаваньні на прамысловае абсталяваньне, на сотні тысяч трактараў, сельска-гаспадарчыя машыны, на новыя паравозы, вагоны і грузавыя аўтамабілі. З прычыны гэтага аб'ём капітальнага будаўніцтва, прадугледжаны кантрольнымі лічбамі народнае гаспадаркі на 1929-30 год, зьяўляецца невыстарчальным. Патрабаваньні павышаюцца перш за ўсё на кіруючых галінах прамысловасьці: **мэталюргіі, каменна-вугальнай і нафтавай прамысловасьці.** Канстатуючы, што тэхнічныя і арганізацыйныя ўмовы рэканструкцыі існуючых і будаўніцтва новых прадпрыемстваў, а таксама фінансавыя рэсурсы Саюзу ССР даюць магчымасьць ужо ў бягучым годзе павялічыць аб'ём капітальнага будаўніцтва ў гэтых, а таксама і ў некаторых іншых рашаючых галінах прамысловасьці, Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Павялічыць у 1929-30 годзе капітальныя ўкладаньні ў параўнаньні з прадугледжанымі на гэты год кантрольнымі лічбамі народнае гаспадаркі: а) па чорнай мэталюргіі ад 440,5 мільёнаў руб. да 558,5 мільёнаў руб., у тым ліку за кошт пералічэньняў з іншых галін 33 млн. руб. і дадатковых асыгнаваньняў 82 млн. руб., **б) па каменна-вугальнай прамысловасьці з 372 млн. да 459 млн. руб.** за кошт дадатковых асыгнаваньняў. **в) па нафтавой прамысловасьці з 286 млн. руб. да 346 млн. руб.** за кошт дадатковых асыгнаваньняў.

2. У 1929-30 годзе ў параўнаньні з прадугледжанымі кантрольнымі лічбамі народнае гаспадаркі на гэты год агульны разьмер капітальных укладаў па ўсёй прамысловасьці, плянаванай ВСНГ, **павышаецца ад 3.683,8 млн. руб. да 3.923 млн. руб.**

Даручыць ВСНГ Саюзу ССР і Наркамфіну СССР зрабіць дадатковыя асыгнаваньні і перамяшчэньні па галінах адпаведна дырэктывам Саўнаркому Саюзу ССР і Савету Працы і Абароны.

Старшыня Саўнаркому Саюзу ССР
А. І. РЫКАЎ.

Спэцыялістыя Беларусі—патрабуюць

суровага пакараньня для шкоднікаў у сельскай і лясной гаспадарцы УССР

Заслухаўшы даклад тав. Пятрушына аб шкодніцтве ў сельскай і лясной гаспадарцы УССР, мы, спэцыялістыя **Наркамзему, Белсельтрэсту, Белсельбуду, НДІ, Сельбуду і АКРЗА,** непасрэдна зьвязаныя з сельскай гаспадаркай, ганьбім шкоднікаў і іх дзеяньні, накіраваныя на падтрыманьне кулацкіх гаспадарак і супроць мерапрыемстваў Камуністычнае партыі і савецкае ўлады ў галіне перабудовы сельскае і лясное гаспадаркі.

Рашуча абмяжоўваючыся ад варожых элемэнтаў, якія праводзяць контр-рэвалюцыйную працу, сход спэцыялістых заклікае ўсіх працаўнікоў сельскае і лясное гаспадаркі згуртавацца цясьней навакол Камуністычнае партыі і напрудзіць усе сілы для выкананьня ўскладзеных на нас задач па перабудове сельскае і лясное гаспадаркі на сацыялістычныя рэйкі, адкідаючы апалітычнасьць і ўсіх тых, хто шкодзіць працы рабочае клясы.

Аднадушна сход патрабуе ад пралетарскага суда **суровага пакараньня шкодніцкай контр-рэвалюцыйнай арганізацыі і заклікае ўсіх спэцыялістых шырэй разгарнуць крытыку і самакрытыку навокал усяе працы спэцыялістых.**

17-ая парткапфэрэнцыя самарцаў

Сёньня адкрываецца 17-ая партканфэрэнцыя 7-й Самарскай кавдывізіі.

Мінулы год зьявіўся годам выключнай праверкі стану і работы партыйных арганізацый часьцей дывізіі. Яны на працягу гэтага пэрыяду, як і раней, цьвёрда стаялі на абароне правільнай партыйнай палітыкі ЦК партыі, абаранялі і праводзілі лінію РВС і ПУР'у ў пытаньнях армейскага будаўніцтва.

Бальшавіцкая стойкасьць партыйнай арганізацыі дывізіі, выстарчальная палітычная падрыхтаванасьць усёй масы партыйцаў знаходзяць сваё поўнае пацьвярджэньне ў тэй рашучай барацьбе, якую партыйныя арганізацыі часьцей за ўвесь мінулы пэрыяд вялі і вядуць з правым ухілам і прымірэнчымі адносінамі да яго, а таксама і з усімі адхіленьнямі ад правільнай партыйнай лініі.

Канфэрэнцыя зьбіраецца ў момант, калі партыя разгарнула найшырэйшую работу па пераводзе сялянскае гаспадаркі на рэйкі буйнога абагуленага сацыялістычнага земляробства, калі практычна ажыцьцяўляецца палітыка ліквідацыі кулацтва, як клясы, на базе суцэльнай калектывізацыі.

Патокі злоснай хлусьні і паклёпу на Савецкі Саюз, адкрытыя антысавецкія выступленьні маюць мэтай падрыхтоўку новай вайны.

Гэта надыходзячая пагроза ваеннай небясьпекі ўзмацніла работу партыйных арганізацый у пытаньнях баявой падрыхтоўкі часьцей.

Партарганізацыі варочаюць тварам да баявой падрыхтоўкі ўсе грамадзкія арганізацыі, разьвілі ў часьцях сацыялістычнае спаборніцтва, скарысталі гэты магутны рух і дабіліся таго, што 69 проц. складу дывізіі абвясьцілі сябе індывідуальнымі ўдарнікамі і паказваюць узоры прыкладнай работы.

Ясна, што на канфэрэнцыі павінны быць выкрыты ўсе недахопы ячэек і калектываў у пытаньнях баявой падрыхтоўкі. Гэта дазволіць правільна вызначыць чарговыя задачы і мабілізаваць усю масу партыйцаў на пытаньні баявой падрыхтоўкі.

У рабоце партыйнай арганізацыі дывізіі ёсьць і слабыя месцы. Гэта заключаецца ў тым, што такая магутная арганізацыя, як камсамол, не даволі скарыстоўваецца ў мэтах узмацненьня ўплыву партыі на ўсю масу чырвонаармейскага складу. Дырэктыва ПУР'у аб тым, каб **«у найкарацейшы тэрмін дабіцца рашучага пералому ў кіраўніцтве камсамолам»,** палітапаратамі і партарганізацыямі часьцей у поўнай меры ня выканана.

Партыйная канфэрэнцыя павінна дабіцца выкананьня гэтай дырэктывы, якая патрабуе таго, што камсамол павінен стаць асноўным вагаром ажыўленьня і ўзмацненьня ўсёй масавай работы ў дывізіі.

Партыйныя арганізацыі дабіліся бясспрэчных дасягненьняў у справе ўстанаўленьня поўнага партыйнага адзінства і згуртаванасьці ўсіх груп партыйнага начскладу.

Работа партыйнай канфэрэнцыі павінна яшчэ больш узмацніць гэтае адзінства, зьліць у адзіную і згуртаваную сям'ю ўвесь начсклад дывізіі.

Цяпер, калі імпэрыялістыя і расійская белагвардзейшчына рыхтуюць «крыжовы паход» супроць СССР, калі партыя ўнутры краіны прыступіла да ліквідацыі кулака, як клясы, — гэтага вернага саюзьніка міжнароднага капіталізму — партыйная канфэрэнцыя Самарскай кавдывізіі павінна ўсе свае пытаньні вырашыць пабальшавіцку, зьвярнуўшы асаблівую ўвагу на пытаньні жыцьця і баявой вучобы часьцей.

М. В.

ВЯЛІКІ ПОСЬПЕХ 1-й ТРАКТАРНАЙ ПАЗЫКІ

МАСКВА. Разьмяшчэньне 1-й трактарнай пазыкі праходзіць з вялікім посьпехам. На 1-га красавіка павінна было быць сабрана 38 мільёнаў руб. Уся гэта сума ўжо паступіла. Такім чынам плян разьмяшчэньня пазыкі выкананы на ўсе 100 проц. У некаторых раёнах наглядаецца нават перавыкананьне пляну. Заходняя вобласьць дала 130 проц., Маскоўская—114, Ніжагародзкі край—189, ЦЧОЛ—137, Ніжняя Волга і Паўночны Каўказ да 130 і г. д. Недавыканалі плян Ленінград, Дагестан, Беларусь, Івана-Вазьнясенск, Крым, Украіна. Падпіска на пазыку павінна быць скончана да 1-га верасьня бягуча[га году].

БУДАЎНІЧЫ СЭЗОН

Арганізацыі не падрыхтаваліся да прыёму сэзоньнікаў

АДЫХОД НА БУДАЎНІЧЫЯ РАБОТЫ ІДЗЕ САМАЦЁКАМ

Сэзоньнікі, якія прыехалі ў гарады, ходзяць без работы

Дакуль будзе нядбайства

1-га красавіка ў БССР павінен быў распачацца будаўнічы сэзон. Весткі з месц гавораць аб тым, што **работа сваячасова ня будзе разгорнута.** Гаспадарчыя і каапэрацыйныя арганізацыі Беларусі не падрыхтаваліся да прыёму сэзоньнікаў, не забясьпечылі іх інтэрнатамі і харчаваньнем. Ствараецца рэальная пагроза зрыву раду работ.

Будаўнічыя арганізацыі самі дэзарганізуюць рынак працы. Па Менску, напрыклад, Белдзяржбуд, вучастак шляху і інш. далі заяўкі на 8.000 рабочых, а заключылі дагавары на 14.000. Цяпер яны штодзённа скасоўваюць заяўкі і адмаўляюцца ад прыёму значнай часткі рабочых. Начальнік вучастку шляху з прыехаўшых у Менск 22 сэзоньнікаў прыняў толькі 7.

З прычыны адсутнасьці ў радзе калгасаў вытворчых плянаў зрываецца плянавае адыходніцтва. Адыходнікі прыбываюць у гарады БССР самацёкам. У менскага акруговага вярбоўшчыка чакаюць пасылкі на работу каля 75 сэзоньнікаў—кваліфікаваных рабочых, выпісаных, паводле дагавору. З аднаго толькі Пярэжырскага сельсавету, Сьмілавіцкага раёну, прыбылі самацёкам 22 чал.

У сувязі з такім становішчам на рынку працы вярбоўшчыкі спыняюць далейшую работу па вярбоўцы рабочых.

У Віцебску з 200 адходнікаў, выпісаных Белдзяржбудам на цагельні, 80 выехалі назад, бо яны ня былі забясьпечаны інтэрнатамі.

Лесбел заняты зараз сплаўнай кампаніяй, адсунуў на другі плян забесьпячэньне будаўніцтва лясным матар'яламі. Полацкі жылсаюз, з прычыны невыкананьня дагавароў аб дастаўцы лесаматар'ялаў скарачае плян работ і заяўку ў рабсіле з 580 ч. да 200.

ТРЫВОЖНЫЯ СЫГНАЛЫ З АКРУГ

Не хапае праектаў і матар'ялаў

Некалькі разоў мы пісалі аб тым, што падрыхтоўка да будаўнічага сэзону ідзе вельмі дрэнна, што практыка мінулых сэзонаў мала чаму навучыла нашы будаўнічыя арганізацыі, што на радзе вучасткаў будаўніцтва стварылася пагражаючае становішча.

Між тым і дагэтуль ня выпраўлены дапушчаныя памылкі, адносіны арганізацый да гэтага важнейшага пытаньня застаюцца нядбайнымі. 1-га красавіка павінен быў пачацца будаўнічы сэзон, але ні ў адным з гарадоў БССР да яго не падрыхтаваліся.

З ВІЦЕБСКУ паведамляюць, напрыклад, што Акржылсаюз вельмі спазьніўся з падрыхтоўкай да будаўніцтва: яшчэ не абсьледваны вучасткі для 20 проц. аб'ектаў будаўніцтва; пяску загатоўлена толькі 25-30 проц. патрэбнай колькасьці, цэглы—5 проц., цэмэнту зусім няма, многія пабудовы яшчэ ня маюць наогул чарцяжоў.

Ня лепш становішча у віцебскім аддзяленьні Белдзяржбуду—ёсьць пабудовы, якія забясьпечаны матар'яламі толькі на 25 проц.

Дарожны аддзел яшчэ ня мае чарцяжоў будаўнічых работ.

Зусім злачынныя адносіны будаўнічых арганізацый да аховы працы: арганізацыі інтэрнату для работы, харчаваньня і загатоўка спэцвопраткі—на мёртвым пункце.

Такі-ж сумны малюнак па АРШАНСКАЙ АКРУЗЕ. Усе праекты і чарцяжы павінны былі быць гатовы да 1-га сьнежня мінулага году, але зараз многіх праектаў не хапае; няма вытворчых плянаў і таму нельга скласьці калянндарныя пляны будаўніцтва.

У ГОМЕЛІ, на пасяджэньні вытворчага сэктару АПБ, выявілася, што пачатак будаўніцтва раду аб'ектаў зацягваецца на паўтара-два месяцы па прычыне няпрысылкі праектаў; будаўнічыя арганізацыі забясьпечаны матар'яламі толькі на 15-20 проц. Яшчэ не гатовы інтэрнаты для прыёму рабочых.

Сэктар зьвярнуўся у акрвыканком з просьбай прыцягнуць да адказнасьці будаўнічыя арганізацыі, якія зрываюць падрыхтоўку да сэзону. Сэктар выказаўся за шэфства асобных вытворчых адзінак над асобнымі будаўніцтвамі.

Зараз па нізавых арганізацыях саюзу будаўнікоў праводзіцца самаправерка падрыхтоўкі да сэзону, праверка вынікаў сацыялістычнага спаборніцтва на пабудовах. Гэта праверка павінна значна падштурхнуць справу падрыхтоўкі, дапамагчы выявіць вінаватых у нядбайных адносінах да будаўніцтва.

Трэба дапамагчы прафэсыянальным арганізацыям будаўнікоў, як мага лепш, правесьці гэту самаправерку.

С.

За масавую рацыяналізацыю будаўніцтва

1-га красавіка 1929 году СНК СССР зацьвердзіў статут усесаюзнага таварыства рацыяналізацыі будаўніцтва пры НК РСІ СССР (ВОРС). Зараз аддзяленьне гэтага таварыства арганізуецца і пры НК РСІ БССР.

«ВОРС» мае на мэце разгарнуць і паглыбіць творчую ініцыятыву і актыўнасьць шырокіх мас у барацьбе з тэхнічнай адсталасьцю будаўніцтва, азнаёміць рабочых з ідэямі сацыялістычнай рацыяналізацыі, паскорыць ажыцьцяўленьне праверанных рацыяналізатарскіх прапаноў рабочых, тэхнікаў і інжынэраў і г. д.

Паводле пяцігодкі, 50 проц. усіх капітальных укладаў, ці 32.622 млн. руб. ідуць на капітальнае будаўніцтва, ня лічачы абсталяваньня. Усё гэта вымагае ад нас шпаркага колькаснага і якаснага разгортваньня нашай будаўнічай прамысловасьці. З гэтымі вялікімі задачамі без уцягненьня шырокіх мас рабочых будаўнікоў, тэхнікаў і інжынэраў адны ведамственыя арганізацыі справіцца ня змогуць.

Выкананьне будаўнічай праграмы г.г. на 6.800 міл. руб. супроць 3.600 мільёнаў у мінулым годзе патрабуе выключна напружанай работы ўсіх работнікаў будаўніцтва. Ва ўсёй гэтай рабоце павінна адыгрываць вялікае значэньне і ролю сацыялістычнае спаборніцтва. Ад кожнага работніка патрабуецца пастаянная вучоба, сыстэматычнае папаўненьне сваіх ведаў, вывучэньне і выкарыстаньне апошніх дасягненьняў будаўнічай тэхнікі. Сацыялістычная рацыяналізацыя павінна стаць справай кожнага будаўніка.

Аддзяленьні ўсесаюзнага таварыства рацыяналізатараў будаўніцтва павінны зьявіцца шырокай добраахвотнай масавай арганізацыяй, якая аб'ядные рабочых, служачых, інжынэраў, тэхнікаў і г. д. на дапамогу ўраду ў справе шпарчэйшага ажыцьцяўленьня пяцігадовага пляну і патаненьня будаўніцтва.

Аддзяленьне гэтага таварыства, якое арганізуецца ў БССР, можа справіцца са сваёй работай толькі ў тым выпадку, калі яно створыць апорныя пункты ў выглядзе ячэек на ўсіх пабудовах, пры ўсіх будаўнічых арганізацыях і прадпрыемствах, уцягне ў т-ва шырокія масы будаўнікоў.

БАТЫШАЎ.

ЯК ІДЗЕ СПЛАЎ

Не хапае патрэбнай рабочай сілы

2-га красавіка адбылася нарада па пытаньні аб стане сплаву і падрыхтоўцы рабочай сілы. За дакладамі выступілі прадстаўнікі Лесбелу, МББ чыг., Заходніх чыг., Наркампрацы і Белкаапсаюзу.

Асноўнай перашкодай у пасьпяховым выкананьні плянаў сплаву зьяўляецца **недахват патрэбнай рабочай сілы.** Асабліва недахват рабочай сілы адчуваецца ў Барысаўскім раёне, дзе замест 5.000 рабочых працуе ўсяго 2.000 чал. Не хапае таксама рабочых рук у Мазырскім і Чэрвеньскім раёнах.

Да гэтага часу яшчэ існуе блытаніна ў пытаньнях **вярбоўкі патрэбнай рабочай сілы.** Усё яшчэ не ўрэгулявана пытаньне з вярбоўкай на сплаў калгасьнікаў. Праўленьні калгасаў ва многіх раёнах не адпускаюць людзей на сплаўныя работы, не дапускаюць вярбоўшчыкаў і г. д.

Нарада прызнала неабходным прыняць рад рашучых мер для забесьпячэньня сплаву патрэбнымі кадрамі рабочай сілы.

Прадстаўнікі МББ і Заходніх чыг. паведамілі, што на іх вучастках пачалася вязка плытоў і сплаў пушчан на рэкі.

З дакладам аб забесьпячэньні сплаўшчыкаў неабходнымі прадуктамі выступіў прадстаўнік Белкаапсаюзу тав. **Ландау.**

— Тавары, вызначаныя для сплаўшчыкаў, ужо падвезены ў нізавыя крамы і ларкі. Белкаапсаюзам пасланы рад работнікаў для дапамогі нізо[вым] арганізацыі забесьпячэньня [illegible] Адзначана, што [illegible] ларкоў на мясцох сплаўных работ праходзіць вельмі марудна.

Нарада прызнала неабходным у самы хутчэйшы тэрмін адкрыць новыя ларкі для абслугоўваньня сплаўшчыкаў. Лесбелу запрапанавана тэрмінова падрыхтаваць належныя памяшканьні для адкрыцьця ларкоў.

Хроніка сплаву

У Менск прыехала рабочая брыгада ЦК саюзу с.-г. рабочых для праверкі падрыхтоўкі беларускіх гаспадарчых і прафэсыянальных арганізацый да сплаву і для прыняцьця ўдзелу ў сплаўной кампаніі. Брыгада наведала Наркампрацы, Лесбел і ЦК саюзу с.-г. рабочых, дзе знаёмілася з забесьпячэньнем сплаву рабочай сілай, мэдычнай дапамогай, забесьпячэньнем сплаўшчыкаў прадуктамі і грамадзкім харчаваньнем, культабслугоўваньнем сплаўшчыкаў і іншымі пытаньнямі.

Учора члены брыгады выехалі ў Мазыр, Барысаў, Гомель, Полацак і Бабруйск для праверкі прахаджэньня сплаву на мясцох.

***

Лесбел закупіў 10.000 аптэчак, якія накіраваны на месцы сплаўных работ. Аптэчкі маюць усё неабходнае для падачы першай дапамогі сплаўшчыку.

***

Лесбелам атрыманы весткі аб ходзе сплаву ў Вузьдзенскім раёне. Увесь вывезены лес у раёне ўжо зьвязаны ў плыты і спушчан па рэках. У бліжэйшы час чакаецца выхад у Нёман.

ЭЛАР ПланСкан А2В

ГЕНЭРАЛЬНАЯ ПРАВЕРКА ПАДРЫХТОЎКІ ДА СЯЎБЫ

Праверыць забясьпечанасьць калгасаў цягавай сілай і кармам

ПАПУЛЯРЫЗАЦЫЯ НОВЫХ ІЛЬГОТ КАЛГАСАМ—ЧАРГОВАЯ ВАЖНЕЙШАЯ ЗАДАЧА ПАРТАРГАНІЗАЦЫЙ

Кожны бядняк і серадняк павінен ведаць апошнюю пастанову ЦК УсеКП(б)

Пробныя выхады ў поле ўзмацняюць калгасы

Да сяўбы гатовы

АСТРАШЫЦКІ ГАРАДОК. (Нап. кар.). ПАЗАЎЧОРА АДБЫЎСЯ ПРОБНЫ ВЫХАД У ПОЛІ ЧЛЕНАЎ КАЛГАСУ «ІСКРА». СЯЛЯНЕ ВАКОЛЬНЫХ ВЁСАК [illegible] МЯСТЭЧКА БЕЛАРУСЬ.

У ПОЛЕ ВЫЙШЛА КАЛЯ 700 ЧАЛАВЕК — БРЫГАДЫ АРАТЫХ І РУЧНЫХ СЯЎЦОЎ.

КАЛГАСЬНІКАМІ І СЯЛЯНАМІ-ІНДЫВІДУАЛЬНІКАМІ АДРАМАНТАВАНЫ НА УСЯ 100 ПРОЦ. ПАТРЭБНЫ С.-Г. ІНВЭНТАР, АЧЫШЧАНА ПАТРЭБНАЯ КОЛЬКАСЬЦЬ НАСЕНЬНЯ.

ПЕРАД ВЫХАДАМ АДБЫЎСЯ МІТЫНГ, ПРЫСЬВЕЧАНЫ ПРАВЕРЦЫ ПАДРЫХТОЎКІ ДА СЯЎБЫ, [illegible] ПЛОШЧУ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ГАСПАДАРАК [illegible] ЯРАВОГА КЛІНУ [illegible].

МІТЫНГ ПАСЛАЎ ПРЫВІТАНЬНІ МЕНСКАМУ АК КП(б)Б І АСТРАШЫЦКА-ГАРАДОЦКІМ КІРАЎНІЧЫМ АРГАНІЗАЦЫЯМ.

Добрыя вынікі

У радзе месц Пухавіцкага раёну калгасамі былі арганізаваны пробныя выхады ў поле. 28 сакавіка калгас [illegible], Сеніцкага сельсавету, быў арганізаваны пробны выхад у поле. Ад [illegible] калгас зусім падрыхтаваны да сяўбы. За адзін дзень было заарана 12 гэктараў зямлі. Пасьля гэтага выхаду была склікана шырокая вытворчая нарада калгасьнікаў, на якой былі падагулены вынікі.

У калгасе Новасельле, Сянчанскага сельсавету, пасьля пробнага выезду ў поле 5 гаспадарак падалі заявы аб уступленьні ў калгас. Пробны выезд быў праведзены вельмі ўдала і паказаў, што калгас добра падрыхтаваўся да веснавой сяўбы.

У калгасе «Камунар», Тальшыцкага сельсавету, за адзін дзень [illegible] засеяна ўгнаеньня на 2 гэкт. Калгас зусім падрыхтаваны да выхаду ў поле. Увесь інвэнтар калгасу адрамантаваны. Калгасьнікі абвясьцілі сябе мабілізаванымі.

С. Г.

***

БЯГОМЛЬ, 3. 31-га сакавіка ў калгасе «Ўсход», Бярэзінскага сельсавету, быў арганізаваны пробны выхад у поле. Зьявіліся ўсе калгасьнікі. Пробны выхад даў добрыя вынікі.

> «...ЧАМУ САВЕЦКАЯ ЎЛАДА ДАЕ ІЛЬГОТЫ І ПЕРАВАГІ КАЛГАСАМ. ТАМУ, ШТО КАЛГАС ЗЬЯЎЛЯЕЦЦА АДЗІНЫМ СРОДКАМ ВЫЗВАЛЕНЬНЯ СЯЛЯН АД ГАЛЕЧЫ. ТАМУ, ШТО ПЕРАВАЖНАЯ ДАПАМОГА КАЛГАСАМ ЗЬЯЎЛЯЕЦЦА НАЙБОЛЬШ САПРАЎДНАЙ ФОРМАЙ ДАПАМОГІ БЕДНАЦЕ І СЕРАДНЯКОМ» (І. СТАЛІН).

Не хапае цягавай сілы

Патрэбен сапраўдны, а не фармальны, перавод на новы статут

У Касьцюковіцкім раёне, Магілеўскае акругі, на 30-га сакавіка, паводле вестак райкалгассаюзу, канчаткова пераведзены на статут сельска-гаспадарчай арцелі і зацьверджаны 34 калгасы. Яны яднаюць 1.411 бядняцка-серадняцкіх гаспадарак на плошчы ў 15.740 гэктараў.

Самы буйны калгас «Зьвязда» налічвае 1.400 гэктараў, самы малы — калгас «Прагрэс» 90 гэктараў.

Беднякі і серадзякі, якія зараз на добраахвотных пачатках увайшлі ў арцелі, складаюць здаровы асяродак, у большасьці афармленых калгасаў, вакол якога будуць паступова групавацца і іншыя індывідуальныя бядняцка-серадняцкія гаспадаркі.

Аднак, у некаторых сельсаветах няправільна праводзілі афармленьне новых калгасаў. Так, у Бялынкавіцкім сельсавеце ў калгасе «Ільліч» перавод на новы статут адбыўся наступным чынам. На сходзе зрабілі пераклічку 112 калгасьнікаў, якія лічыліся ўвайшоўшымі ў калектыў, «галаснулі» і... большасьцю галасоў пастанавілі новы статут сельска-гаспадарчай арцелі лічыць прынятым. У выніку такога пераводу на новы статут атрымалася наступнае: калі пачалі адводзіць яравы клін калгасу, дык 40 калгасьнікаў падалі заявы аб выхадзе з калгасу. Тут таксама выявілася, што ў калгасьнікі былі залічаны сяляне, якія ў калгас ня ўступалі. Гэтыя «калгасьнікі», калі пачалі адводзіць яравы клін, падалі заявы аб выхадзе з калгасу, у які яны фактычна ня ўступалі.

Цікава, што на сходзе калгасьнікаў праўленьне калгасу ўпарта супраціўлялася ажыцьцяўленьню ўстаноўленага правіла, што калгасьнікам можа лічыцца толькі той, хто азнаёміўся са статутам і сам яго падпісаў, або зрабіў гэта праз свайго ўпоўнаважанага. Калі-б гэта ўмова была выканана, дык ня прыйшлося-б потым 40 гаспадаркам падаваць заявы аб выхадзе.

Зараз у раёне ідзе адвод яравога кліну для калгасаў і бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, якія не ўвайшлі ў калгас. Для гэтае мэты ў сельсаветы накіравана 11 каморнікаў.

Горш за ўсё стаіць справа з цягавай сілай. У арцелі запісаліся больш за ўсё беднякі і служачыя. І тыя і другія амаль ня маюць цягавай сілы. Між тым, зямлі ў арцелях шмат, бо ім прырэзалі кулацкую зямлю, а таксама і з запаснога фонду. У калгасе «Чырвоны Штандар», напрыклад, ёсьць 13 коняй на 200 гэкт. ворнай зямлі, у калгасе «Ільліч» — 27 коняй на 330 гэкт., у калгасе «Зьвязда» — 52 кані на 1.000 гэкт. і г. д. Такім чынам, на аднаго каня тут прыходзіцца 13, 16 і 20 гэкт., у той час, як 1 конь можа справіцца з апрацоўкаю толькі 8 гэктараў. Такім чынам, калгасы Касьцюковіцкага раёну ня здолеюць засеяць увесь яравы клін, калі ў іх ня будзе вырашана пытаньне з цягавай сілай. **Райкалгассаюз-жа аб гэтым ня думае.**

Напрошваецца такі вывад: трэба кінуць на засеўны фронт усіх коняй РВК і іншых савецкіх раённых арганізацый, а таксама скарыстаць лішнюю цягавую сілу індывідуальнага сэктару на дагаворных пачатках.

Дрэнна і з кармамі ў калгасах. Апошнія забясьпечаны кармамі толькі на 50 проц. У выпадку, калі вясна зацягнецца, дык становішча яшчэ пагоршыцца. Калгасы крычаць, што няма кармоў, але райкалгассаюз дагэтуль яшчэ ня ведае, колькі і дзе не хапае.

У раёне ёсьць кармавы запас, але ён выдаткоўваецца вельмі бяссыстэмна, у выніку чаго ў некаторых калгасах ня хопіць кармоў.

Аб індывідуальным сэктары раённыя арганізацыі да апошняга часу ня думалі. Толькі зараз землячасьць распрацоўвае абежнік усім сельсаветам, у якім прапануе сельсаветам пад папаром у індывідуальным сэктары пакінуць толькі 18 проц. Такім чынам, мяркуецца пашырэньне яравога кліну ў індывідуальных бядняцка-серадняцкіх гаспадарках на 14-15 проц., давёўшы заданьне да асобнага двара. Але ўсё гэта добра выглядае на паперы. Пакуль-жа абежнік дойдзе да сельсаветаў і апошнія пачнуць праводзіць яго ў жыцьцё, пачнецца сяўба.

У раёне ёсьць запасны насенны фонд, але невядома, якія бядняцкія гаспадаркі адчуваюць патрэбу ў насеньні. Новы закон аб сельска-гаспадарчым падатку папулярызуецца вельмі слаба.

Брыгадзір «Зьвязды»
В. ВОІНАЎ.

Узор добрай работы

Калгас „Энгельс" упэрадзе

Калгас імя Энгельса (Уваравіцкі раён) аб'ядноўвае 292 двары з 1.415 калгасьнікаў. У калгасе арганізавана група беднаты з 48 чалавек, якая праводзіць значную работу. Увесь жывы і мёртвы інвэнтар, паводле новага статуту, калгасам ужо абагулены. [illegible] насеньне [illegible]. Кармамі калгас забясьпечаны.

Праведзена падрыхтоўчая работа па пробнага выезду ў поле. Увесь калгас разбіты на чатыры работных брыгады, якія [illegible]. Арганізавана брыгада [illegible], брыгада бульбы, брыгада гароднікаў. 4-я брыгада будзе займацца [illegible] гаспадаркай.

З 180 коней, якія ёсьць у калгасе, арганізаваны чатыры конных калоны, [illegible].

Плян засеву [illegible] кантрактацыі [illegible] 110 гэкт. льну, 250 гэкт. аўсу, 32 гэкт. агароду і інш. культур. [illegible] насеньнем калгас забясьпечаны поўнасьцю.

Трэба зьвярнуць увагу на зьнішчэньне тых непарадкаў, якія яшчэ і зараз ёсьць у калгасе: урэгуляваньне зарплаты калгасьнікаў, устанаўленьне норм выпрацовак і сталых разрадаў, крэдытаваньне калгасьнікаў, беднаты ў спажывецкай каапэрацыі, цьвёрдая разьбіўка палёў пад засеў яравога кліну.

Трэба ўзяцца за разгортваньне сацыялістычнага спаборніцтва, за выкананьне заключаных дагавароў паміж асобнымі групамі калгасьнікаў у паасобных галінах работы.

А. КАЗІМІРАЎ.

Кaштоўнае пачынаньне

БЯГОМЛЬ. У мястэчку Бягомль арганізавана машына-конная перасовачная брыгада. У брыгаду ўваходзяць коні ўсіх раённых установаў (РВК, райпаляводсаюзу, райміліцыі і інш.) і калгасу мястэчка. Брыгада будзе абслугоўваць тыя калгасы, якія адчуваюць патрэбу ў конях.

Новы калгас

АСТРАШЫЦКІ ГАРАДОК. У вёсцы Ляскоўка арганізаваны новы калгас. У калгас уліпося 25 бядняцкіх і серадняцкіх гаспадарак. Прыняты новы статут.

„З калгасу ня пойдзем"

БАБРУЙСК. Там, дзе мясцовыя работнікі разгортваюць работу сярод беднаты, дзе рашуча выпраўляюцца дапушчаныя перагібы ў адносінах серадняка, там мы маем новы прыліў у калгасы. Беднякі і серадзякі, якія нядаўна пад уплывам кулацкай агітацыі выступілі з калгасаў, зараз зноў варочаюцца ў калгасы. Характэрным прыкладам гэтага зьявішча могуць быць калгасы «Наш Шлях», «Старая Рудня» і «Ўперад», Стара-Руднянскага кусту, Жлобінскага раёну.

У калгасе «Ўперад» 14 гаспадароў падалі заявы аб выхадзе з калгасу. У часе земляўпарадкаваньня гэтыя сяляне забралі назад свае заявы і тут-жа іх парвалі, кажучы: «з калгасу ня пойдзем». У калгасе «Новы Шлях» таксама гэтымі днямі 14 беднякоў і серадзякоў падалі заявы аб прыёме іх зноў у калгас. Акрамя таго 15 гаспадарак запісаліся на сумесную апрацоўку зямлі.

У калгас «Новая Рудня» зноў уступіла 29 гаспадарак.

А. М.

Пагражаючае становішча з кармамі ў радзе раёнаў

Хто павінен забясьпечыць калгасы кармамі?

Становішча з забесьпячэньнем кармамі абагуленай рабочай і прадукцыйнай жывёлы ў радзе раёнаў пагражаючае. Штодзенна з месц паступаюць трывожныя весткі з патрабаваньнямі тэрмінова дапамагчы. Так, Рагачоўска-Жлобінскі аграіндустрыяльны камбінат паведамляе: «Няма чым карміць 1.500 кароў і 700 коняй. Сена ёсьць толькі на 1-2 дні». Камуна «Энгельс» (Гомельшчына) піша, што ў яе 1.500 галоў жывёлы застаюцца зусім без кармоў. У Бабруйскай акрузе 6.600 калгасных кароў і 1.500 коняй забясьпечаны кармамі толькі 1-2 дні.

У многіх іншых раёнах БССР становішча ня лепшае—запасаў кармоў ёсьць усяго на 2-5 дзён.

Белпаляводсаюз мала што канкрэтна робіць, каб тэрмінова дапамагчы, спасылаючыся на тое, што гэта абавязак Белмалжывсаюзу. Апошні-ж лічыць, што данай справай павінен займацца Белпаляводсаюз. Такім чынам, адзін зваливае работу на другога, а рэальных вынікаў—ніякіх.

Белмалжывсаюз між іншым даў Саюзхлебу заяўку на кармы для машына-конных станцый і малочных фэрмаў у разьмеры: 22.750 тон аўса, 8.445 тон сена, 6.950 тон саломы і 2.280 тон высевак. Па думцы Белмалжывсаюзу, гэтая колькасьць кармоў мінімальная для забесьпячэньня патрэб абагуленай жывёлы ў калгасе.

У сувязі з гэтай заяўкаю выявілася, што Беларуская кантора Саюзхлебу таксама выпусьціла з-пад свае ўвагі неабходнасьць паклапаціцца аб патрэбах беларускіх калгасаў. Саюзхлеб адказаў: «Лічым неабходным папярэдзіць вас, што разьлічваць на атрыманьне 22.750 тон аўса наогул ня прыходзіцца, бо плянам выдаткаваньне гэта не прадугледжана і ў наяўнасьці няма. Што-ж датычыць сена, дык мы яго ў наяўнасьці таксама ня маем. Можна вам рэкамандаваць закупіць неабходную колькасьць у Смаленску...»

Такім чынам і беларуская кантора Саюзхлебу нічым канкрэтным не дапамагла, адгаварыўшыся адпіскай.

У апошнія дні беларуская кантора Калгасбанку адпусьціла 150.000 руб. крэдыту на закупку кармоў. Аднак, арганізацыяй закупкі пакуль што фактычна ніхто не займаецца. Крэдыты ня ўсюды даведзены да месц.

Г.

АД РЭДАКЦЫІ: Лічым, што з боку цэнтральных зямельных і каапэрацыйных установаў ёсьць пэўная недаацэнка сур'ёзнасьці становішча. Гэтым і тлумачыцца павольнасьць і нерашучасьць у правядзеньні патрэбных мерапрыемстваў.

ПЕРАГІБЫ І ПАМЫЛКІ ЎПАРТА НЕ ВЫПРАЎЛЯЮЦЦА

У Крупскім раёне, Аршанскай акругі, пры правядзеньні калектывізацыі быў дапушчаны рад перагібаў і скрыўленьняў лініі партыі. Растлумачальная работа, арганізацыя беднаты падмяняліся адміністраваньнем, уключаючы фэльдфэбэльскае насаджэньне калгасаў. Былі выпадкі, калі беднату пазбаўлялі права закупаць спажывецкія тавары, калі яна не згаджалася ўступаць у калгасы. Старшыня РВК Максімаў «росчеркам пера» аштрафаў 10 серадняцкіх гаспадарак (ад 100 да 250 руб. кожную) за нежаданьне вазіць лес. Міліцыя ў баявым парадку выканала загад гэтага ўнтэр-прышыбеева, раскулачыўшы азначаныя серадняцкія гаспадаркі. Зараз высьветлілася, што ўсе гэтыя 10 гаспадарак часткова выканалі свае абавязкі па працгужпавіннасьці, а недавыкананьне тлумачыцца радам прычын (захворваньня каня і г. д.).

Раскулачваньне ў раёне праводзілася не на падставе суцэльнае калектывізацыі, а наадварот: калектывізацыя праводзілася на падставе раскулачваньня. У выніку гэтага стварылася рэальная пагроза, што зямля былых кулацкіх гаспадарак застанецца неапрацаванай.

Дапушчаныя перагібы і скажэньні былі скарыстаны кулаком, які атрымаў магчымасьць узмацніць сваю антыкалгасную агітацыю. Раённае-ж партыйнае кіраўніцтва, замест таго, каб арганізаваць беднату на барацьбу з кулацтвам і яго шкодніцкай агітацыяй, занялося «пячэньнем» рэзалюцый аб посьпехах калектывізацыі, рэкламаваньнем папяровых лічбаў, паперою засланіўшы сапраўднае становішча ў раёне.

Нічога дзіўнага, калі зараз назіраецца выхад з некаторых калгасаў, а некаторыя з іх нават распаліся. Паводле вестак камісіі, у Крупскім раёне зараз калектывізавана 17 проц. плошчы. Раней-жа лічылася 46 проц. Вялікі ўплыў на адсеў мела тое, што партыйная арганізацыя і савецкая грамадзкасьць да гэтага часу яшчэ не мабілізаваліся для сапраўднага растлумачэньня шырокім масам калгасьнікаў і ня ўступіўшым у калгасы бедняком і серадняком апошніх пастаноў партыі аб калектывізацыі і артыкулу т. Сталіна «Головокружение от успехов». Простым вынікам з гэтага зьяўляецца і тое, што перавод калгасаў на новы статут праходзіць вельмі марудна (пераведзена ўсяго 60 проц.), прычым фармальна, без разгортваньня шырокай масавай работы.

Каб дапоўніць малюнак, трэба падкрэсьліць, што дырэктыва ЦК аб выпраўленьні дапушчаных скрыўленьняў і перагібаў тут ня выконваецца. Рад адказных працаўнікоў упарта ня хочуць прызнаць сваіх памылак і ў тэй ці іншай форме працягваюць займацца адміністраваньнем. Гэта і зьяўляецца асноўным тормазам у справе замацаваньня дасягнутых посьпехаў і далейшага прасоўваньня наперад.

Ня цяжка дагадацца, што ў раёне, дзе так ажыцьцяўляюцца дырэктывы партыі і ўраду, падрыхтоўка да сяўбы праходзіць недастаткова. Ніякіх мер ня прымаецца да складаньня патрэбных рабочых плянаў. Формы аплаты ў калгасах ня вызначаны. У большасьці калгасаў не абагулена рабочая жывёла, інвэнтар не рамантуецца. За выключэньнем 2-3 калгасы нічога не зрабілі, каб падрыхтавацца да выхаду ў поле. Не хапае насеньня і корму.

У калгасе «Зара Свабоды» выкрыты рад злачынстваў і скрыўленьняў. Крэдыты праўленьнем скарыстаны не па прызначэньні. У складзе праўленьня няма ніводнага бедняка.

Індывідуальны сектар да сяўбы ня рыхтуецца. Плян веснавой сяўбы да асобнага двара сельсаветамі не даведзены. Яравы клін для беднякоў і серадзякоў, якія не ўвайшлі ў калгасы, вызначаны для нязначнай колькасьці гаспадарак. Ільготы па сельгаспадатку для калгасаў і індывідуальных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак не папулярызаваны.

Становішча, якое стварылася ў Крупскім раёне, тлумачыцца і тым, што партыйна-савецкае кіраўніцтва зусім ігнаравала работу з беднатой. Яна не праводзілася раней, фактычна не праводзіцца і зараз. Групы беднаты, праўда, фармальна арганізаваны пры некаторых калгасах, але працы яны не разгарнулі. **Сходы беднякоў - калгасьнікаў і некалгасьнікаў па растлумачэньні апошніх дырэктываў партыі зусім не праводзіліся.**

Падагульваючы ўсё гэта, трэба сказаць, што калгасы зараз, перад самай сяўбой, засталіся без непасрэднага жывога штодзеннага кіраўніцтва з боку раённых установаў.

Старшыня праверкому—
Іа. САНЬКО.

ПРАВЕРКА ДАЛА ШТУРШОК

Падрыхтоўка да пасеўнай кампаніі ў індывідуальным сэктары Слуцкага раёну не праводзілася да таго часу, пакуль ня была абвешчана генэральная праверка да сяўбы.

Праведзеныя сходы выявілі, што пры адпаведнай растлумачальнай рабоце сярод беднякоў і серадзякоў, апошнія ажыцьцёвяць мерапрыемствы па пашырэньні пасеўнай плошчы, правядзеньні зоа і агра-мінімуму.

У радзе пунктаў Цараўскага сельсавету сяляне ўхвалілі пастанову аб пашырэньні пасеўнай плошчы ня менш, як на 10 проц. У вёсцы Новадворцах індывідуальныя бядняцка - серадняцкія гаспадаркі, якія засталіся па-за калгасамі, пашыраюць пасеўную плошчу на 50 гект. за кошт скарачэньня папару. У вёсцы Лучнікох, бедната і серадзякі, якія налічваюць у агульным ў сваіх гаспадарках 713,,9 гэкт., пашыраюць яравы клін за кошт скарачэньня папару на 58 гэкт.

Па раёне ніякай работы не праводзіцца сярод беднаты і серадняцтва па кантрактацыі. У Мялешкаўскім сельсавеце, ня гледзячы на тое, што няма ні аднаго калгасу, падрыхтоўка амаль не праводзілася, калі ня лічыць таго, што ачышчалася насеньне і сабрана каля 100 пуд. попелу. Пытаньне-ж кантрактацыі, ільготы па с.-г. падатку, паводле новага закону, ні ў адным з пунктаў не абмяркоўваліся. Гэтая работа пачалася толькі зараз.

Раённыя работнікі самі прызнаюць, што да апошняга тыдня раённыя ўстановы зусім не займаліся пытаньнем падрыхтоўкі да сяўбы ў сэктары бядняцка - серадняцкіх гаспадарак, якія не ўвайшлі ў калгас.

КАЛГАСКОР.

Яшчэ аб кіраўніцтве Горацкага раёну

Нядаўна мы адзначалі на старонках «Зьвязды» аб перагібах і скажэньнях лініі партыі пры калектывізацыі ў Горацкім раёне. Здавалася, што Горацкае савецкае і партыйнае кіраўніцтвы павінны былі зрабіць з гэтага вывад і рашуча выправіць дапушчаныя памылкі. Але пачатая зараз праверка падрыхтаванасьці раёну да сяўбы выявіла зусім адваротнае.

Зусім нядаўна, 24-га сакавіка, упоўнаважаны па пасеўкампаніі ў раёне старшыня РВК т. Бажанаў выдае загад за № 16 аб чарговых задачах на вёсцы ў сувязі з надыходзячай сяўбой. Але акрамя агульных разважаньняў, трасучых сказаў і прапаноў вынесьці сваю работу з габінэтаў на вёску ў гэтым загадзе нічога няма. Ні слова не гаворыцца аб папулярызацыі с.-г. падатку, аб неабходнасьці папулярызацыі калектыўнай апрацоўкі зямлі некалгасьнікамі і г. д.

Калгасы да сяўбы слаба падрыхтаваны. У калгасах ня створана кармавая база, рамонт інвэнтару яшчэ ня скончаны.

Растлумачэньне сялянству апошніх дырэктыў партыі і ўраду праходзіць вельмі марудна. У радзе вёсак з новым статутам с.-г. арцелі зусім не знаёмы. Ільготы па новым с.-г. падатку таксама не папулярызаваны.

У большасьці калгасаў групы беднаты не арганізаваны. У некаторыя калгасы пралезьлі кулакі. Чыстка калгасаў ад варожых элемэнтаў дасюль не праведзена. Упоўнаважаны па пасеўкампаніі Бажанаў і рад іншых раённых работнікаў лічаць, што чыстку праводзіць непатрэбна.

Усе выпэйпаданыя факты гавораць аб тым, што кіраўнікі Горацкага раёну нічога не зрабілі, каб выправіць дапушчаныя памылкі і пачаць энэргічную падрыхтоўку раёну да сяўбы.

Раённая камісія па праверцы.

Узносы па 3-яй пазыцы затрымліваюцца ў касах установаў

Падпіска на 3-ю пазыку індустрыялізацыі, па вестках на 1-га сакавіка 1930 году, дасягнула каля 18 млн. руб. Гэтым чынам вызначаная БССР для рэалізацыі пазыкі кантрольная лічба ў суме 11.550.000 руб. была выканана на 155,4 проц.

Аднак, справа з замацаваньнем вынікаў пасьпяхова праведзенай падпіскі на сёнешні дзень абстаіць вельмі дрэнна. Большасьць падпіскі (85 проц.) рэалізавана ў растэрміноўку. Таму правядзеньне толькі аднэй падпіскі далёка ня вырашае задачы распаўсюджаньня пазыкі.

Паводле вестак на 1-е сакавіка г.г., павінна было паступіць грошай па падпісцы на 3-ю пазыку — 8.300.800 руб., а [illegible]тупіла 7.236.800. Такім чынам на сё[illegible]шні дзень ёсьць недабор узносаў па [illegible]дпісцы ў суме 1.064.000 руб. Недабор [illegible]аў хутка ўзрастаць з кастрычніка мес. [illegible] 1-га лістапада быў недабор — 136,7 [illegible]сяч, на 1-га сьнежня — 276,6 тысяч, [illegible] 1-га студзеня — 635,3 тысяч, на 1-га [illegible]тага — 837,3 тысяч і на 1-га сакавіка [illegible] 1.064.000 руб.

[illegible]этыя недабор асабліва значны ў ка[illegible]пных акругах, дзе ён перавышае ся[illegible]ні процант: па Полацкай—22,5 проц. [illegible] Віцебскай—17,9, па Менскай [illegible] і Аршанскай — 15,1. Асабліва дрэннае становішча па СЯЛЯНСКАЙ ПАДПІСЦЫ, дзе недабор па ўзносах складае 40 проц.

Такім чынам узьнікае небясьпека невыкананьня прыбытковай часткі дзяржбюджэту.

Значная доля віны падае тут на фінансавы і крэдытны апарат, які слаба праводзіў даручаную яму справу, не рэагаваў на факты недабору, не прыцягнуў да іх увагі грамадзкасьці.

З другога боку значная віна падае і на адміністрацыю установаў і прадпрыемстваў, якая ня выконвае пастановы ўраду СССР аб разьліках па калектыўнай падпісцы, затрымлівае ўзносы, а ў некаторых выпадках скарыстоўвае іх для розных мэтаў, падрываючы гэтым дзяржбюджэт.

Не на належнай вышыні аказаліся і камісіі садзейнічаньня, якія абмежаваліся правядзеньнем падпіскі, не паклапаціліся замацаваць яе вынікі, ня мелі нагляду за паступленьнем узносаў, не цікавіліся пытаньнем, як своечасова адміністрацыя здае ўтрыманыя ад падпісчыкаў узносы.

Праверка, якую зараз праводзіць ЦКК РСІ, павінна дасканала высьветліць гэта пытаньне.

А. ЛЬВОЎ.

ПАСЬПЯХОВЫ ХОД СЯЎБЫ ПА СССР

САЎГАСЫ— У ПЕРШЫХ РАДОХ

Новая перамога „Гіганта"

У ноч на 25 сакавіка на палёх самага буйнога зернясаўгасу «Гігант» (Паўночны Каўказ) веснавая сяўба скончылася. Пад ярыну «Гігантам» засеяна 74.500 гэкт.

Веснавая пасеўная кампанія скончана на працягу 9 дзён (ад 20 да 29 сакавіка). Асабліва ўзмоцненым тэмпам сяўба была праведзена ў апошнія два дні. Калі на працягу першых сямі дзён вызначаная плянам плошча была засеяна на 72 проц., або 53.773 гэкт., дык рэшта плошчы, у колькасьці 20.723 гэкт., была засеяна ў апошнія два дні.

ЗЕРНЯСАЎГАСЫ ІДУЦЬ НАПЕРАДЗЕ

Зернясаўгасы ПАЎНОЧНАГА КАЎКАЗУ ўжо засеялі 95.861 гэкт. або 62 проц. заданьня, саўгасы Крыму — 7.500 гэкт. або ўсе 100 проц. пляну, Украіны —на плошчы 22.449 гэкт., або 93 проц. пляну і саўгасы Сярэдняй Азіі — на плошчы 15.234 гэкт. або 61 проц. заданьня.

Скончылі сяўбу за 6 дзён

НА ШАЎЧЭНКАЎСКАЙ СТАНЦЫІ ПРАЦАВАЛІ 250 ТРАКТАРАЎ

ЮЖНАГРАД. Машына - трактарная станцыя імя Шаўчэнкі, якая апрацоўвае палі трыццаці аднаго калгасу, каторыя аб'ядноўваюць 58 тыс. індывідуальных гаспадарак, сяўбу збожжавых культур скончыла 25 сакавіка. Засеяна 21 тысяча гэктараў. Пачаты засеў міжворыўных (прапашных) культур.

Усяго станцыя апрацоўвае 61 тыс. гэкт. зямлі.

Сяўба працягвалася ўсяго 6 дзён. **Бесьперапынна працавалі 250 трактараў.**

У сувязі з узмоцненай работай станцыі, 26 сакавіка скончыў сяўбу ярыны ўвесь Бярозаўскі раён, у якім знаходзіцца станцыя.

Да 1-га красавіка скончыць сяўбу збожжавых культур уся Адэская акруга.

Сеюць калгасы і індывідуальнікі

ХАРКАЎ. На поўдні Харкаўшчыны пачалася сяўба. Усе калгасы і індывідуальныя гаспадаркі Лазоўскага раёну шырока разгарнулі сяўбу. **Індывідуальныя гаспадаркі, якія не ўвайшлі ў склад калгасаў, арганізавны ў вытворчыя супражныя аб'яднаньні і праводзяць сяўбу масывамі, цалкам прытрымліваючыся правіл аграмінімуму.**

ТРАКТАРЫ САЎГАСАЎ НА ПАЛЁХ КАЛГАСАЎ

РАСТОЎ-НА-ДОНЕ. Саўгасы Зернятрэсту ў паўночных акругах краю—у Шахцінскай і Данецкай—прыступілі да засеву калгасных палёў. Вялікую работу па арганізацыі калгасаў правёў **Бешанскі** зернясаўгас. Зараз машыны саўгасу працуюць выключна на палёх калгасу. 39 трактароў саўгасу заваруць і засеюць 3.000 гэкт. цаліны ў бліжэйшых шасьці калгасах. Арганізавана спэцыяльная машына - трактарная брыгада ў складзе 11 трактараў і іншых машын для пастаяннай дапамогі калгасам.

Толькі 42 проц. пляну

Кантрактацыя ў Меншчыне праходзіць нездавальняюча

Даныя аб ходзе кантрактацыі збожжавых і тэхнічных культур на 1-га красавіка ёсьць толькі па Менскай акрузе. Яны сьведчаць аб далёка-няпоўным выкананьні пляну кантрактацыі па сацыялістычным сэктары і фактычным правале гэтай кампаніі ў індывідуальным сэктары. Вось лічбы, якія характарызуюць гэта.

Паводле пляну, па абодвых сэктарах да пачатку пасеўнай кампаніі павінна быць закантрактавана збожжавых культур — 310.911 гэкт. Закантрактавана-ж на 1-га красавіка толькі 130.348 гэкт. Такім чынам, плян кантрактацыі выкананы толькі на 42 проц.

Калі ўзяць асобна сацыялістычны сэктар, дык на першы погляд атрымаецца значнае перавыкананьне пляну. Замест 41.411 гэкт. закантрактавана 111.174 (268 працантаў.). Але гэтая лічба не рэальная, бо ў радзе месц кантрактацыя праводзілася мэханічна, бяз усякага абгаварэньня на сходах калгасьнікаў.

У індывідуальным-жа сэктары замест 269.500 гэкт., вызначаных плянам, закантрактавана толькі 19.174 гэкт. збожжавых культур, што складае... 7 проц. пляну.

Дакладных вестак аб выкананьні пляну па сэктарох кантрактацыі тэхкультур няма. Ёсьць толькі абсалютныя лічбы аб колькасьці закантрактаваных гэктараў. Гэтыя лічбы наступныя: па сацыялістычным сэктары закантрактавана ільну - валакна — 1913 гэкт., ільну-насеньня — 1840 гэкт., канопель—40, пянькі — 15 гэкт. Па індывідуальным сэктары закантрактавана ільну-валакна 358 гэкт., ільну-насеньня—585 гэкт., канапель і пянькі—зусім не закантрактавана. Пляны кантрактацыі тэхнічных культур па індывідуальным і сацыялістычным сэктарох ня выкананы нават і напалавіну.

Ня выкананы пляны таксама і па віцы, канюшыне, лубіне, сэрадэлі. Па сацыялістычным сэктары закантрактавана вікі 1959 гэкт. замест 1.600, вызначаных плянам (78 проц.), канюшыны —2439 гэкт.. замест 2.500 (97 проц.), сэрадэлі — 1034 замест 1350 (76 проц.), лубіну—3524 замест 500 (70 проц.).

Па індывідуальным сэктары закантрактавана вікі — 65 замест 3500 (1,8 проц.), канюшыны—55 гэкт. замест 4.300 гэкт. (1 проц.), лубіну — 229 гэкт. замест 9500 (2 проц.), сэрадэля зусім не закантрактавана.

Бульбы па абодвых сэктарах павінна было быць закантрактавана на 11.300 гэкт., закантрактавана-ж [illegible] гэкт. Аднак і гэтыя лічбы наўрад ці рэальныя, па раней ужо паказаных прычынах.

Зараз у радзе месц прыходзіцца перазаключаць дагавары на кантрактацыі, паколькі яны былі заключаны мэханічна, без належнага абгаварэньня на сходах калгасьнікаў.

Трэба прыняць самыя рашучыя меры да фарсаваньня кантрактацыі збожжавых і тэхнічных культур, трэба дабіцца рашучага пералому ў гэтым напрамку.

С. Г.

Правал камэдыі па „разбраеньні"

ЗБАНКРУТАВАЎШЫЯ «МІРАТВОРЦЫ» РАЗЬЯЖДЖАЮЦЦА

ЛЁНДАН, 2. Канфэрэнцыя прадстаўнікоў **Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў, Англіі, Францыі, Італіі і Японіі,** якая адбываецца ў Лёндане і абмяркоўвае пытаньне аб так званым «скарачэньні» морскіх узбраеньняў, **знаходзіцца напярэдадні правалу.**

Асабліва рэзкімі і няпрымірымымі аказаліся за апошні час разгалосьсі паміж прадстаўнікамі Англіі і Францыі. Праўда, адначасова намецілася сякаятакая згода паміж Злучанымі Штатамі і Японіяй, пры чым магчыма, што яна палегчыць некаторую часовую згоду і паміж Злучанымі Штатамі і Англіяй. **Але пры адсутнасьці згоды паміж Англіяй і Францыяй дагаворанасьць паміж Англіяй, Злучанымі Штатамі і Японіяй траціць усялякае практычнае значэньне.**

Усе ўдзельнікі канфэрэнцыі зараз заняты па сутнасьці толькі тым, каб **як-небудзь прыкрыць скандальны правал усяе зацеі па «разбраеньні».** Пры гэтым, зразумела, яны прабуюць зваліць адзін на другога адказнасьць за няўдалы канец канфэрэнцыі. Цікавай у гэтых адносінах зьяўляецца «перабранка» паміж французскім міністрам замежных спраў Брыянам і ангельскім друкам. Ангельскі ўрад, стараючыся ўскласьці на Францыю адказнасьць за правал канфэрэнцыі, апублікаваў нядаўна французскія прапановы, з якіх ясна відаць, што Францыя прабавала выкарыстаць канфэрэнцыю зусім не для разбраеньня, **а для ўзброенай аховы сваіх пасьляваенных грабежніцкіх захопаў у Эўропе.** Брыян заявіў рашучы пратэст супроць агалашэньня гэтых прапаноў, якія мелі сакрэтны характар.

Паводле вестак ангельскага друку, **—лёнданская канфэрэнцыя пачынае ўжо разваліваццa. Члены дэлегацый ужо разьяжджаюцца з Лёндану..**

ПАСЬЛЯ ГУТАРАК АБ «РАЗБРАЕНЬНІ»

РЫМ, 31. 27 красавіка ў Італіі будуць спушчаны на ваду два новых італьянскіх крэйсэры па 10.000 тон і 2 лёгкіх крэйсэры.

Лёс польскага сойму загадзя вырашаны

ВАРШАВА, 2. Новы прэм'ер Славэк выступіў на пасяджэньні беспартыйнага блёку з прамоваю, у якой заявіў, што **лёс сойму загадзя вырашаны, што яго трэба распусьціць,** бо ён упэўніўся, што супрацоўніцтва ўраду з сучасным соймам немагчыма.

Прамова Славэка зрабіла ў палітычных колах вялікае ўражаньне. Апазыцыйныя фракцыі вельмі цяжка раскалыхваюцца пасьля апошняга свайго паражэньня, але заяўляюць, аднак, што быццам сабралі вялікую колькасьць галасоў, каб прымусіць прэзыдэнта склікаць надзвычайную сэсію сойму.

Антысавецкія сходы румынскіх фашыстых

ВЕНА, 30. Румынскія фашысцкія арганізацыі наладзілі ў Бухарэсьце, Ясах і Кішынёве рад антысавецкіх сходаў пад лёзунгам «барацьбы за хрысьціянства, супроць камуністычных арганізацый, за мабілізацыю ўсіх нацыянальных сіл супроць рэвалюцыйных арганізацый».

Што дасьць крэдытная рэформа

[illegible]

І. ПРОТАС.

МЕНСК

Зацьверджаны праект пабудовы дому Ураду

СНК БССР ухваліў канчатковы праект Дому Ураду і прызнаў патрэбным пакінуць перад домам ураду месца для пабудовы помніка Леніну. [illegible]

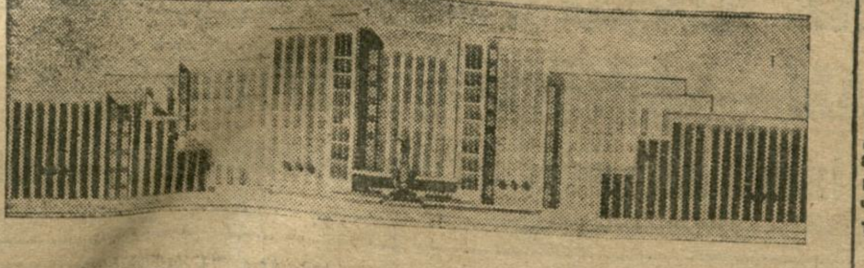

[illegible]

Тав. Кунца—рэктар ВНУ

[illegible]

Назначэньні

Старшынёю Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва назначаны тав. Някрашэвіч з аслабаненьнем яго ад абавязкаў старшыні Галоўмастацтва. Тав. Някрашэвіч застаецца членам калегіі Наркамасьветы.

Тав. Мазур і Кандыбовіч назначаны членамі калегіі Наркамасьветы.

Рэарганізацыя прафтэхнічнай асьветы

[illegible] курс.

Ва ўсіх пэдагагічных, музычных, мастацкіх і каапэрацыйных тэхнікумах тэрмін навучаньня скарочаны да 3-х год з другога паўгодзьдзя гэтага навучальнага году.

Забесьпячэньне Менску дровамі

Пленум гандлёва-каапэрацыйнай сэкцыі гарсавету, заслухаўшы інфармацыю МЦРК аб становішчы і пэрспэктывах забесьпячэньня Менску дровамі, запрапанаваў МЦРК зараз-жа заключыць умову з Лесбелам на патрэбную колькасьць дроў для рабочых і служачых у 1930-31 г. Запрапанавана праўленьню МЦРК і Менскаму аддзяленьню Белсамправсаюзу ў месячны тэрмін урэгуляваць пытаньне з транспартам. Мяркуецца арганізаваць дастаўку дроў на дом і абсталяваць новыя дрываныя склады.

Праўленьне МЦРК у хуткім часе пачне выдаваць рабочым і служачым крэдыт на драва.

Цэлюлёзны камбінат на Беларусі

Асыгнавана 500 тысяч рублёў на пачатак пабудовы ў Бабруйску новага цэлюлёзнага камбінату Белпапертрэсту. Агульны кошт камбінату 8 мільёнаў рублёў. Работы перададзены Белдзяржбуду. Пуск камбінату прызначаны на кастрычнік 1932 году.

Пабудова камбінату вызваліць фабрыкі паперы ад патрэбы завозіць з-за межаў цэлюлёзу на суму да 2-х мільёнаў руб. штогодна.

Месячнік праверкі падрыхтоўкі да будаўнічага сэзону

[illegible]

11.15.00 рублёў на падрыхтоўку будаўнічых кадраў

[illegible]

Антывялікодная кампанія

[illegible]

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

АД МЕНСКАГА АК КП(б)Б

[illegible] (пакой № 19) на кансультацыю для дакладчыкаў да антывялікоднай кампаніі.

ПА ФРУНЗАЎСКІМ РАЁНЕ

Вілутас (Літ. бюро ЦК)—завод «Дрэваапрацоўшчык», **Шыпіла** (БДВ)—ф-ка «Камунарка», **Шэйнін** (Дзяржгандаль)—завод «Беларусь», **Табайнік** (ЦСПСБ)—зав. «Пралетары», **Верба** (ЦКК-РСІ)—ф-ка «Беларуска», **Фрыдман** (СНК)—футравая ф-ка, **Зарэмбскі** (НКА)—аддз. хлебазаводу, **Кукелка** (Польпэдтэхнікум) — «Чырвоны Тэкстыльшчык», **Баер** (Дзяржгандаль)—хлебазавод, **Машкоў** (НКА)—п.-к. «Паліграф», **Кубан** (ЦСУ)—п.-к. абутнікаў, **Губэр** (33-я школа) — п.-к. краўцоў; ад БАН: **Матулайтыс**—Эльвод, **Ігнатоўскі**—ф-ка «Кастрычнік», **Вітkoўскі**—Гандальбуд, **Бялуга**—зав. «Камунар», **Шкільтэр** — Гандальбуд, **Казак**—першая друкарня і **Ганчарык** — буд. аддз. БЖС; ад Камвуза: **Эпштэйн**—каап. прадпр. харчавікоў, **Выдра** — Абкамтрэст, **Данільчык**—Белдзяржбуд, **Вайнштэйн**—Белдзяржбуд, **Чарнецкі** (Белпэдтэхнікум)—друкарня «Зьвязды», **Нікіцін** (цэнтр. гасьцініца Абкамтрэсту)—саюз будаўнікоў, **Папова** (ЦП саюзу мастацтва)—цаг. заводы Белстромтрэсту, **Дунец** (рэд. «Акцябр»)—ф-ка «Кастрычнік», **Доўгаполаў** (Белпэдтэхнікум) — Аўтакіраўніцтва, **Шукевіч-Трацьцякоў** («Бел. Вёска»)—1-я друкарня, **Цьвікевіч** (БДВ) — сталоўкі МЦРК, **Мацюкевіч** («Сав. Беларусь»)—ДЭТ, **Мазур** (НКА), **Чарот** (БДВ), **Парук** (акр. інспэктарыят асьветы), **Красьнеўскі** (рэд. «Зьвязды»).

ПА КАСТРЫЧНІЦКІМ РАЁНЕ

Ашаровіч—Акадэмія Навук, **Дубравіцкі**—рэдакцыя «Юнгер Арбайтэр», **Мар'ясіна**—НКЮ, **Розэнгаўз** — Дзяржбанк, **Эфрон**—Белсампрамсаюз, **Бароўскі**—Белсампрамсаюз, **Альтман, Трус, Зэльдовіч, Клыс, Эльянаў, Канаплін і Панкевіч**—БДУ, **Галеншток**—Яўпэдтэхнікум, **Гольдбэрг**—пэдфак, **Бэр**—рабфак, **Капелева**—Белсампрамсаюз, **Левін**—Белжылсаюз, **Кугель**—радыё-унівэрсытэт, **Лойка, Цмых**—ФЗУ чыг., **Жыгмунт**—НКА, **Дорскі і Каласкоў** — ДПУ, **Галаскок**—Дзяржбанк, **Хаскін**—Белкаапсаюз, **Матусэвіч**—акрвыканком, **Падольскі**—НКФ, **Селіванаў**—Белжылсаюз і **Вінаградаў**—ЦКК-РСІ.

Ячэйкі павінны дагаварыцца з вылучанымі дакладчыкамі аб часе іх дакладаў. Тыя таварышы, якія нікуды непрымацаваны, будуць таксама выкарыстаны.

СЁНЬНЯ

— **Дом Камасьветы.** У 19 гадз. (пакой 6) — кансультацыя для дакл. аб антывялікоднай кампаніі. Яўка абавязкова для т.т., вылучаных Фрунз. і Кастрычн. РК КП(б)Б, прозьвішчы якіх былі апублікаваны ў газэце «Зьвязда» 26-га сакавіка.

— У 19 гадз. (пак. 19) — кансультацыя на тэму: «Капіталістычная і сацыялістычная рацыяналізацыя. Кансульт. т. **Ракаў.** Запрашаюцца парт. і камс. актыў, ударнікі—партыйцы і камсамольцы.

— У 19 гадз. (пак. 21) — кансультацыя па матэматыцы і фізыцы тав. **Гельфанда.**

— У 19 гадз. (пак. 3) — заняткі гуртка па анг. мове.

БАН. Пасяджэньне катэдры марксызму-ленінізму. На парадку дня спрэчкі па дакладзе т. **Валабрынскага** — «Клясавая барацьба ў яўрэйскай лінгвістыцы». Уваход вольны. Пач. у 13 гадз. 30 мін.

— У 19 гадз. у **Доме Камасьветы** — дакл. т. **Дубіны** — «Беларуская выстаў-

[illegible]

— **Дом Асьветы.** 8-га красавіка даклад нач. штабу № каўкорпусу т. **Злобіна** на тэму: «Сучасная вайсковая праблема за рубяжом». Пасьля дакладу мастацкая частка. У фойэ—выстаўка. Цір. Білеты і падрабязнасьці ў канцылярыі дому.

— 7-га красавіка ў 19 гадз. у АВК (заля) акрсаветам т-ва «П. Н.» склікаецца нарада ўсіх сакратароў яч. «П. Н.»,

ЗАЎТРА

[illegible] няў Пфафа.

— **Рэсп. бюро АРУ** (Савецкая, 65). Пасядж. прэзыдыуму бюро АРУ сумесна з актывам — у 19 гадз.

— **Фрунз. РК КП(б)Б** (пакой Асоавіяхіму). Пашыранае пасядж. рэвіз. камісіі Фрунзаўскага раёну — у 18 гадз.

Адказны рэдактар **Ян. АСЬМОЎ.**

ТЭАТР І ГЛЯДАЧ

За апошні час БДТ-2 узрос, узмацніўся, набыў [illegible] тэхніку. Тэатр мае ў сваім рэпэртуары гэраічную драму—«Разлом», [illegible] памфлет—«Калі сьпяваюць пеўні», сацыяльную мэлядраму—«На прадвесьні», сацыяльную драму—«Рэйкі гудуць», музычную камэдыю—«Простыя сэрцы» і, урэшце, сацыяльную трагэдыю—«Горад вятроў». Зараз тэатр працуе над творам тэатральнага мастацтва, які павінен у патэтычных тонах выявіць сучасную напружаную працу пралетарыяту над ажыцьцяўленьнем пяцігадовага пляну.

Але таго, што мае зараз тэатр яшчэ мала. Сучасны тэатр для таго, каб атрымаць права называцца тэатрам пралетарскім, павінен рашуча пераглядзець тэмпы, а г. зн. і мэтады сваёй мастацкай працы. Тэатр павінен ня толькі адбіваць мінулае, няхай нядаўнае мінулае, ён павінен адбіваць сёньняшні дзень, заўтрошні дзень, ён павінен ствараць вялізарныя і патрабуючыя пэўнага часу грунтоўныя пастаноўкі. Тэатральнае мастацтва павінна быць прыцягнута і да арганізацыі быту пралетарыяту, для запаўненьня яго вольнага часу з тым, каб моц уплыву мастацтва на сьвядомасьць працоўных была выкарыстана на 100 проц. Каб стаць тэатрам пралетарскім, БДТ-2 павінен тварыць не наогул мастацтва, а іменна такое мастацтва, якое патрэбна пралетарыяту. Для гэтага тэатр павінен апірацца ў сваёй працы на зусім канкрэтныя кадры працоўнага глядача. Працоўны глядач не фармальна, а па сутнасьці павінен уплываць на далейшае ідэалёгічнае і мастацкае разьвіцьцё тэатру. Толькі такі ўзаемны абмен уплывам можа павесьці БДТ-2 па правільным шляху.

У якіх-жа формах можа выявіцца гэтае набліжэньне тэатру да яго глядача, а глядача да тэатру? З боку тэатру паўстае задача стварэньня нейкіх «малых форм», якія зьместам былі-б напоўнены самай надзённай сучаснасьцю і па афармленьні былі-б [illegible] лёгкімі, каб іх можна было [illegible] самае прадпрыемства. Акрамя гэтага, тэатр павінен прыняць практычнае шэфства над працуючымі на прадпрыемствах драматычнымі гурткамі з тым, каб мастацкі ўплыў тэатру ахапляў якасьць і цікавасьць самадзейных гурткоў. Пры непасрэдным удзеле БДТ-2 павінны быць арганізаваны курсы для ўзьняцьця кваліфікацыі кіраўнікоў гурткоў. Працаўнікі БДТ-2 павінны прыняць удзел у масавых выступленьнях тэатральнага характару (карнавалы на рэвалюцыйных сьвятах, афармленьне вечароў на прадпрыемствах і г. д.).

З свайго боку, працоўны глядач павінен шчыльна падысьці да працы тэатру. Ён павінен арганізаваць пэўнае месца тэатру ў насьценгазэтах на прадпрыемствах, прымаць удзел у насьценгазэце тэатру. Ён павінен арганізоўваць абгаварэньне мастацкае працы тэатру на прадпрыемствах, прымаць удзел у шырокіх канфэрэнцыях глядача. Нарэшце, ён павінен разам з тэатрам так арганізаваць наведваньне паказаў, каб ні адно месца ў тэатры не загінула дарэмна, ці ня трапіла ў рукі чужога элемэнту.

Шлях адшуканьня і ажыцьцяўленьня пралетарскага тэатру—гэта шлях супольнай працы пралетарыяту наогул і працаўнікоў мастацтва ў прыватнасьці.

СЯРГ. РАЗАНАЎ.

«РАЗЛОМ»

Пастаноўка «Разлом» зьяўляецца, на мой погляд, вельмі карыснай для рабочага глядача. Яна паказвае яму гэраічныя падзеі на крэйсэры «Зара» ў часе паходу гэтага крэйсэру ў Ленінград напярэдадні Кастрычніцкай рэвалюцыі ў 1917 годзе. У гэтай п'есе мы бачым, з аднаго боку, як разыгрываецца драма ў сям'і камандзіра «Зары», капітана Бярсенева, з другога боку, п'еса паказвае нам рэвалюцыйнае змаганьне чырвонафлётцаў за бальшавіцкае кіраўніцтва крэйсэрам. Масавыя сцэны з чырвонафлётцамі на барту крэйсэра зроблены тэатрам вельмі добра і пераконваюча. Яны выклікаюць вялікае захапленьне з боку глядача. Вельмі добрае ўражаньне пакідае і мастацкае афармленьне пастаноўкі. Асноўным гэроям п'есы зьяўляецца матроская маса.

Асабліва ўдалая сцэна з прыёмам на крэйсэры прадстаўнікоў часовага ўраду і паводзіны матросаў, зьвязаныя з гэтым прыёмам.

Больш трэба такіх добрых якасьцю і карысных для рабочага глядача пастановак. Мне здаецца, што кожны рабочы Менску павінен паглядзець гэты спэктакль.

Я. Ш—эр.

Менск, гарбарня «Бальшавік».

Што пакажа БДТ-2
IV сэзон 1930-31 г.

БДТ-2 мяркуе прабыць у Менску ўвесь сэзон — 1930-31 год. За гэты час будуць паказаны менскаму глядачу наступныя пастаноўкі: «Разлом»—п'еса Лаўрэнева ў пастаноўцы С. Разанава; «Рэйкі гудуць»—п'еса В. Кіршона ў пастаноўцы С. Разанава і Б. Саньнікава; «На прадвесьні»—М. Ільлінскага ў пастаноўцы С. Разанава; «Калі сьпяваюць пеўні»—п'еса М. Юр'іна ў пастаноўцы М. Міцкевіча; «Каля тэрасы—п'еса М. Грамыкі ў пастаноўцы С. Марголіна; «Горад вятроў»—п'еса В. Кіршона ў пастаноўцы С. Разанава; «Простыя сэрцы»—музычная камэдыя Заяіцкага, С. Разанава і М. Міцкевіча ў пастаноўцы С. Разанава; «Авангард»—п'еса В. Катаева ў пастаноўцы С. Разанава і М. Міцкевіча і інш.

Акрамя таго, мяркуецца правядзеньне асобных сымфанічных і камэрных канцэртаў.

Гастролі дзяржаўнага квартэту імя Вільёма

У красавіку месяцы ў Менск прыяжджае на рад гастроляй дзяржаўны квартэт імя Вільёма.

Квартэт імя Вільёма заснаваны ў 1920 г. і за час свайго існаваньня даў 2.500 канцэртаў ва ўсіх рэспубліках нашага Саюзу.

Ад канцэртных заляў Масквы да капальняў і заводаў Данбасу, Уралу, Сібіры і Далёкага Ўсходу — вось размах гэтага ансамблю.

Восем год таму назад вільёмаўцам, як аднаму з лепшых квартэтаў у Саюзе, быў выдан камплект старасьвецкіх інструмантаў славутых францускіх і італьянскіх майстроў з дзяржаўнага музэю пры Галоўнавуцы РСФСР.

Квартэт дасьць два адкрытыя канцэрты ў Дзяржтэатры, а таксама рад канцэртаў у рабочых клюбах.

У праграму канцэртаў, акрамя кампазытараў заходня-эўрапэйскіх, таксама ўвойдуць расійскія, украінскія, татарскія і інш. кампазытары.

Рэарганізацыя Менскай Біржы Працы

Нядаўна адбылася нарада працаўнікоў менскай Біржы Працы, на якой стаяла пытаньне аб паляпшэньні забесьпячэньня прадпрыемстваў і ўстаноў рабочаю сілаю, а таксама аб паляпшэньні абслугоўваньня беспрацоўных.

Пры Біржы Працы адкрываецца спэцыяльнае бюро па падрыхтоўцы кваліфікаваных кадраў. Уся праца Біржы Працы пераводзіцца на функцыянальную сыстэму. Замест існуючых сэкцый арганізуюцца спэцыяльныя бюро, якія будуць весьці тую ці іншую галіну працы. Будуць арганізаваны будаўнічыя бюро, бюро рэгістрацыі і попыту на рабочую сілу, бюро даведак і інш.

Усе працаўнікі апарату Біржы Працы абвясьцілі сябе ўдарнікамі.

ЗА ДЗЕНЬ

— Праўленьне ЖАКТ'у № 13 прыступае да пабудовы па Пралетарскай вуліцы сталоўкі і дзіцячай пляцоўкі. Гэтае будаўніцтва будзе закончана не пазьней 15-га мая.

— З сёньняшняга дня МЦРК пачынае адпускаць пайшчыкам ніткі. Сямейныя атрымаюць ніткі па талёнах ружовага колеру №№ 14, 15 і 17 па 2 шпулькі на нумар.

— З 6-га красавіка спыняецца продаж піва ў сталоўках МЦРК №№ 1 і 3. У гэтых-жа сталоўках будзе забаронена курыць.

Эпідэмія грыпу ў Менску

Пазаўчора ў Менску выбухнула эпідэмія грыпу. На працягу аднаго-двух дзён захварэла 500-600 чал. Грып праходзіць у лёгкай форме. У сувязі з эпідэміяй у амбуляторыях Менску значна павялічыліся выклікі дактароў на дом. Учора ў цэнтральнай паліклініцы замест звычайных 150 выклікаў было каля 300.

Акруговая інспэкцыя аховы здароўя запрапанавала амбуляторыям пашырыць раённую дапамогу на дом. Разгружаюцца таксама некаторыя стацыянары.

5-га красавіка ў клюбе саўгандальслужачых Фрунз. РК КП(б)Б склікаецца **шырокая раённая беспартыйная канфэрэнцыя рабочых.** Пач. у 18 гадзін. Парадак дня: 1. Міжнароднае і ўнутранае становішча СССР і задачы рабочае клясы; 2. Становішча і задачы рабочага забесьпячэньня; 3) Задачы рабочага шэфства над дзяржапаратам.

Для абраных дэлегатаў мандаты будуць разасланы па ячэйках.

СЭКТАР ДРУКУ КУЛЬТПРОПУ ЦК КП(б)Б
сумесна з рэдакцыяй газэты „Зьвязда" і культсэктарам ЦСПСБ
склікае ў гор. Менску
1-ю ўсебеларускую нараду рэдактароў фабрычна-заводзкіх шматтыражак.

Парадак дня: 1). Выкананьне прамфінпляну (дакл. т. Васкабойнікаў); 2. Даклад—нізавы друк у барацьбе за прамфінплян (дакл. т. Курцін); 3. Даклад аб перабудове масавай партыйнай і прафсаюзнай работы на прадпрыемстве і ў цэху (дакл. т. т. Клімковіч і Гаруновіч); 4. Інфармацыя аб праграме курсаў для рэдактароў шматтыражак (дакл. т. Ліпніцкі).

На нараду выклікаюцца рэдактары фабрычна-заводзкіх шматтыражак і загадчыкі масавымі адзеламі ўсіх акруговых газэт Беларусі. У рабоце нарады прымуць удзел прадстаўнікі культпропу ЦК УсеКП(б) і рэдакцыі газэты «Правда».

Нарада адкрываецца ў **суботу, 12 красавіка, а 6 з пал. гадз. веч., у вялікай залі клюбу К. Маркса, разам з агульна-гарадзкім сходам рабкораў, работнікамі друку, інжынэрна-тэхнічнымі сіламі і гаспадарнікамі.**

Выдача мандатаў—у пятніцу, 11 красавіка, ад 6 да 9 гадз. веч., у памяшканьні ЦК КП(б)Б (вул. К. Маркса, дом 13) і ў суботу, 12-га красавіка, ад 11 да 2 гадз. дня (зварачацца да членаў арг. камісіі т. т. Вержбаловіча і Маёрава)

Друкуем сьпіс тых фабрычна-заводзкіх ячэек, рэдактары якіх выклікаюцца ў якасьці дэлегатаў на 1-ю ўсебеларускую нараду шматтыражак:

Віцебск—«Мэтпромавец», «Панчошніца», «Чырв. Акулярніца», «Факел Печатника», «Ножницы», «Молот», «Першы Ўдарнік», насьценгазэта гарбароў (абутковая ф-ка Лекерта) «Чырв. Дзьвіна»—тэкст. ф-ка Дзьвіна «Тэкстыльшчык», насьценгазэта фанэрнага заводу «Дрэваапрацоўшчык». **Гомель**—«Ротация», „Красная Вангранка", «Красное Шило», «Паравоз Социализма», «Чырвоны Воднік», «Голас Швэйніка», „Трускі", «Красная Бракомолка», «Голос Сельмашины»—насьценгазэты мэталістых. **Бабруйск**—«Пралетарская», Піла-дрэваапрацоўчы камбінат, насьценгазэта шклозаводу «Кастрычнік»—хэмікаў. **Менск**—„Рабочее Око", „Голас Краўца", «Камунаравец», «Чырвоны Млот» «Чырвовае Шыла». **Мазыр**—«Заводзкі Гудок». **Ворша**—«Тачыла», «Дубровенская Мануфактура». **Рэчыца**—«Дняпровец». **Полацак**—«Труды»—завод «Труды»—хэмікі Насьценгазэта. **Магілеў** «Спартак»—папернік. **Барысаў**—«Чырвонае Бярэзіны», «Гута», «Голас Камбінату».

Канфэрэнцыя вайсковых ячэек МОПР'у Менскага гарнізону

Нядзеля, 6 красавіка — КЛЮБ АКРВЫКАНКОМУ (пляц Волі) — Нядзеля, 6 красавіка

Менскі Акруговы Камітэт МОПР'у
СКЛІКАЕ
ПАШЫРАНУЮ КАНФЭРЭНЦЫЮ
ВАЙСКОВЫХ ЯЧЭЕК МОПР'у Менск. гарнізону.

ПАРАДАК ДНЯ: Даклад аб новых формах і мэтадах работы МОПР'у і аб інтэрнацыянальным выхаваньні членаў МОПР'у.

ПАСЬЛЯ СХОДУ—НОВЫ МОПРАЎСКІ КІНО-ФІЛЬМ.

Норма прадстаўніцтва—1 дэлегат на 15 членаў МОПР'у.

Дэлегаты з раёнаў павінны зьявіцца раніцою 6-га красавіка ў АК МОПР.

Пачатак роўна а 7 гадз. увечары.

Мен. АК МОПР'у.

ДОМ ПІСЬМЕНЬНІКА
(Савецкая, 68).
СЁНЬНЯ 4-га КРАСАВІКА
вечар-спатканьне пісьменьнікаў з рабочымі-курсантамі
Цэнтральнага Інстытуту Працы

Праграма: 1. Даклад аб беларускай пралетарскай літаратуры—Аляхновіч. 2. Дыспут аб творы Лынькова М. „Гой". 3. Выступленьне пісьменьнікаў з чыткай сваіх новых твораў. 4. Канцэрт.

Пачатак роўна а 7-й гадзіне. —)—(— Уваход па запрашальных білетах.

Праўленьне Дому Пісьменьніка і Вучком ЦІП'у.

10-га красавіка ў клюбе Ільліча а 7 гадзіне ўвечары
АДБУДЗЕЦЦА
СХОД ВЫЛУЧЭНЦАЎ-ЧЫГУНАЧНІКАЎ,
якія працуюць ва ўсіх цэнтральных і акруговых установах, гаспадарчых, партыйных і прафсаюзных.

Вечар вылучэнцаў адбудзецца разам з рабочымі Менскага вузла.

ПАРАДАК ДНЯ: 1) Даклад аб задачах вылучэнцаў, 2) Даклад 5-х вылучэнцаў аб іх рабоце, 3) Мастацкая частка. Пажадана, каб прысутнічалі прадстаўнікі тых устаноў, дзе працуюць вылучэнцы.

Прэзыдыум Бел. бюро ЦК чыг.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР
Сэзон 1929-1930 году (чацьверты) у Менску

Пятніца, 4 красавіка для саюзу будаўнікоў.
Б. Лаўрэнеў.
РАЗЛОМ
п'еса ў 4-х дзеях.
Рэшта білетаў у касе тэатру. Пачатак а 8 гадз.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ДОМ СЕЛЯНІНА
Сёньня, 4 красавіка
Беларускім Дзяржаўным Вандроўным Тэатрам пад кіраўніцтвам Народнага Артыста БССР Галубка
будзе пастаўлена „ДЫКТАТУРА" п'еса ў 4-х дзеях 11 абразох.
Пастаноўка М. Міцкевіча. Пачатак а 8 з пал. гадз. увеч.

КІНО-ТЭАТР КУЛЬТУРА
Сёньня прэм'ера
ЮДА
Пачатак сэансаў: дзенныя а 1 гадз. і 3 г. 15 м. вячэрнія а 7 г., 8 г. 30 м. і 10 г. 30 м. Каса—ад 12 г. дня.

КІНО Інтэрнацыянал
ДУГЛАС МАК-ЛІН у амэрыканскай карціне
ЛЕЙТЭНАНТ РЫЛЕЙ
(Прыгоды ў Сан-Францыска).
Зьмеш праграмы кіно хроніка «Совкино» № 14.
Дзенныя а 1 г. 30 м. і 3 г. Вячэрнія а 6 г., 7 г. 30 м., 9 г. і 10 г. 30 м.
Каса адчынена ад 12 г. дня.

КІНО Пралетары
2-гі тыдзень 2-гі
БЭЦЬЦІ КАМПСОН у амэрыканскім фільме
У ДОКАХ НЬЮ-ЁРКА ў 8 част.
Штодзенна 4 сэансы: 6 гадз., 7 гадз. 30 м., 9 гадз. і 10 г. 50 м.
КАСА адкрыта ад 5 гадз.

1-шы дзіцячы кіно-тэатр „Юны Піянэр"
Мастацкі фільм
АБЛОМАК ІМПЭРЫІ, драма ў 6 част.
Штодзенна 2 сэансы.
Пачатак 1-га сэансу а 1 гадз., 2-га—2 г. 30 м.
Каса адкрыта ад 12 гадз.

КІНО Спартак
Мастацкі баявік
ЧАЛАВЕК З ЛЕСУ
драма ў 7 частках
Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз.
КАСА—ад 5 г. 30 м.

ГАТЭЛЬ „САВОЙ"

У зьвязку з наступленьнем другога паўгодзьдзя 1929-30 г.
БЕЛАРУСКАЙ КАНТОРАЙ
„ОРГСТРОЙ"
атрыманы поўны асартымэнт
абсталяваньня для капірвучота.

Пераход на капірвучот магчымы і мэтазгодны з 1-га чысла кожнага месяца, выдаткі на абсталяваньне значна меншыя чым пры кніжнай форме бухгальтэрыі, пераход на капірвучот гарантуе тэхнічны ажур, яскравасьць і чоткасьць і дае эфэкт на прадпрыемствах гандлёвых, вытворчых і інш., а таксама у адміністрацыйных установах, якія знаходзяцца на дзяржбюджэце.

Заказы накіроўваць па адрасох: «ОРГСТРОЙ»—г. Менск, Савецкая 55. Магазын «ОРГСТРОЯ»—г. Менск, пляц Волі 5

Агенцтвы: у г. Гомелі—Савецкая, 17, у г. Віцебску—Ленінская, 49.

Пры Стара-Барысаўскім с.-г. тэхнікуме імя ЦУРУПЫ
адчыняюцца **8-месячныя курсы па падрыхтоўцы ў тэхнікум.**

Курсы адчыняюцца на 40 чал. На курсы будуць прымацца: рабочыя, батракі, сяляне-бедакі і калгасьнікі з ведамі ў аб'ёме 5 груп.

Паступаючыя павінны мець наступныя дакуманты:
1) Анкету аб сацыяльным становішчы.
2) Даведку аб здароўі.
3) Даведку аб узросьце.
4) Дакумант аб вайсковай павіннасьці (для мужч.).
5) » аб правох выбарчага голасу.
6) Дзьве фота-карткі.

Заявы і дакуманты падаваць непасрэдна ў тэхнікум да 10 красавіка г. г.

ДА ВЕДАМА ЗАСТРАХОВАНЫХ!
УСЕ АСОБЫ, ЯКІЯ ЗАСТРАХАВАЛІ СВАЁ ЖЫЦЬЦЁ ў ДЗЯРЖСТРАХУ І ПАДАЛІ ЗАЯВЫ аб пасылцы іх у дамы адпачынку ці на курорты,
павінны зьявіцца на мэдыцынскі агляд.
АДБУДЗЕЦЦА
МЭДАГЛЯД ў ПАМЯШКАНЬНІ ДЗЯРЖСТРАХУ
(Савецкая, 68, 3-ці паверх, уваход цераз двор)
штодня з 5 да 15 красавіка б. г. ад 6 да 9 гадз. увеч.
МЕНАКРСТРАХ.

Да ўвагі падпішчыкаў часопісі
„Партыйны Работнік"
Рэдакцыя часопісі „Партыйны Работнік" просіць усіх падпісчыкаў зьвяртацца з скаргамі на несваячасовае атрыманьне часопісі ў кантору газэты „Зьвязда"
Менск, Савецкая, 63.

ВЫШЛІ З ДРУКУ І ПАСТУПІЛІ Ў ПРОДАЖ:

Г. Сагаловіч.—Сшытак матэматычных прац, частка другая. Стар. 52. Цана 20 к.

Марсэль Кашэн.—Супроць паклепу на Савецкі Саюз. Стар. 47. Цана 10 к.

З. БЯДУЛЯ. ГАСПАДАРКА. Цана 30 кап.

М. ЛЫНЬКОЎ. АНДРЭЙ ЛЯТУН. Стар. 197. Ц. 1 р. 10 к.

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА.

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Вайск. кн. Дзюка В. Ц., выд. 6. Пагосцк. ВВК. 90

Вуч. карт. № 2276 Крываносава Н. П., выд. 6 стр. палком. 91

Больн. лісток Сьліжова А. Я., выд. Арш. 14 урач. вуч. 92/1

Вайск. кн. № 14 Буяшова М., выд. Арш. акрваенкаматам. 92/2

Чл. паявая кн. № 48050 Чуйкова Н. А., выд. Арш. ТПО. 92/3

Чл. прафсаюзн. кн. Балашэка П., выд. Арш. УЧК з МББ ч. 92/4

Чл. кн. саюзу мэталістых Жолудава П., выд. Анжэрск. саюзам мэталістых. 94/5

Асабов. пасьведч. Даронiна Б. С., выд ДН 2 ст. Ворша. 92/6

Адрэзак «В» № 12166 Сіўцова А. Е., выд. 3 вуч. аддз. цягі МББ ч. 92/7

Даведка аб працы Ільлева М. Д., выд. Шылаўск. с/с. 92/8

Наборн. кн. № 1272 Наумава П. А., выд. Арш. ТПО 92/9

Наборн. кн. № 47845 Эйхнэра Б. П., выд. Арш. ТПО. 92/10

Асабов. пасьведч. № 17/к Катовіча А. Я., выд. 3 вуч. цягі ст. Ворша. 92/11

Асабов. пасьведч. і разавы чыг. біл. Івашнева У. Б., выд. 3 вуч. цягі ст. Ворша. 92/12

Тры асабов. пасьведч. і два разав. чыг. біл. Разсадка Я. Г., выд 3 вуч. сл. цягі ст. Ворша. 92/13

Чл. кн. № 46985 Калашова О. С., выд. Нікалаеўск. вучпрафсожам 92/14

Наборн. кн. № 5/2523 Мекальдовіч М., выд. Арш. ТПО. 92/15

Вуч.-конск. кн. № 1043 Эцінгова Е. Г., выд. Арш. РВК. 92/16

Паявая кн. Вараб'ева Я. М., выд. Арш. ТПО. 92/17

Дапрызыўная кн. Завадзкага Л. І., выд. Арш. акрваенкаматам. 92/18

Прыгар. біл № 73 Кавалева Т. Е., выд. к-рай ПЧ з МББ ч. 92/19

Асабов. пасьведч. Касінеца П. В., выд. з узв. чыг. аховы ст. Ворша. 92/20

Пэрон. біл. Брукоўскага П. В., выд. сл. цягі МББ ч. 92/21

Пуцявы пропуск Сьцяпанава Н. Ф., выд. 3 вуч. цягі МББ ч. 92/22

Вуч.-конск. кн. № 1427 Леановіча Р. І., выд. Чавуск. РВК. 93

Чл. біл. саюзу СГЛР, лек. кн. і больн. лісток Лугінай М. 94

Вуч.-конск. кн. Дзятко М., выд. Сьмілавіцк. РВК. 95

Даведка аб нараджэн. Хасеневіча С. А., выд. Сьмілавіцк. РВК. 96

Чл. біл. саюзу саўгандальслуж. № 1069 Позьняка В. Н. 97

Вайск. кн. Авеневіча С. А., выд. Крупск. РВК. 98

Мэтрычн. даведка Апаровіч А., выд. Сьмілавіцк. РВК 99

Фактура № 90, выд. Чэрвек. аддз. Лесбелу на 300 мэтр. дроў Сьмілавіцкай арцелі валеншчыкаў. 100

Паявая кн. Жэлтка А. С., выд. Барысаўск. ЦРК. 101

Чл. біл.саюзу СГЛР № 77719 Лынько С. М. 102

Для здачы АБВЕСТКІ ў газэту „Зьвязда" званіце 7-[illegible]

Друкарня газэты «Зьвязда», Менск.